

Voda, voda, voda!
reportáž

89

Přestaň létat, sedni si a čti!
vzdělávání

17

Tykáte si s obludami?
kvíz

20

Rakety na start
komiks

24

Dubí hostilo krajské setkání

O víkendu 16. – 18. září probíhalo v Dubí krajské setkání pionýrských oddílů Ústeckého kraje. PS Dubí 2 pro nás připravila bohatý program zaměřený především na poznávání města a tradiční obor dubských pionýrů – přírodovědu.

Děťští i dospělí účastníci setkání se mohli zapojit do různorodých soutěží. Nejen pro nejmenší byla připravena Pohádková stezka. U Zlatovlásky, prince Bajaji, Kocoura v botách a dalších pohádkových postav děti plnily lehké i těžší úkoly. Přírodovědná stezka byla zase určena pro znalce fauny a flóry. Sportovci se mohli vyřádit při stolním tenise. Díky hře Foto rally si její účastníci zase prošli podstatnou část města a hledali vyfotografovaná místa, ke kterým museli přiřazovat jména ulic. Podobnou „běhací“ hrou se ukázala být Šifrovaná, kde musely dvoučlenné týmy nejprve rozluštit šifru a pak se vydat dále podle jejích instrukcí. Tyto dvě disciplíny volili hlavně vedoucí. Školní mládež se těšila na bojovky. Ve hře Lovci pobíhaly děti po lese s vysílačkami a hledaly se vzájemně. Když se setmělo a utiřil se vítr, vypustili jsme nad město několik létajících lampionů. Byla to kouzelná podívaná. Nechyběly ani dvě noční hry – Noc vlkodlaků a Noční bludiště. Večerní herní program doplnilo také kino.

Pionýrská krajská setkání se konají v Ústeckém kraji každý rok, pokaždé v jiném městě. Již se konaly ročníky v Chomutově, Pnětlukách, Žerotíně, Děčíně, Ústí nad Labem, loni se setkání odehrávalo v Zásadě u Kadaně, letos právě v Dubí a za rok se o pořádání této významné akce přihlásila pionýrská skupina z Mostu. Doufejme, že se jim organizace podaří tak dobře, jako se podařila letos PS Dubí 2.

Za všechny spokojené účastníky akce ještě jednou moc děkuje

Jana Krotílová, PS Chomutov

*Autorky fotek: Jana Krotílová, PS Chomutov
a Kamila Beranová, PS Rozmarýn Most*

Noční nebe zaplnily létající lampiony.

Trefím se nebo ne?

Šifrovaná nás zavedla i na Husův vrch k pomníku Mistra Jana Husa

Támhle na tom kopci bude ta pohádková stezka

Zase to Klíčení?!

Na úvodník tentokrát nezbyvá mnoho prostoru, proto se jen vyjádřím k ohlasům, které vyvolalo minulé číslo. Jednou z opakujících se připomínek bylo překvapení z množství informací k projektu Klíčení.

Ale co je na tom tak šokujícího? V Pionýru, tedy sdružení dětí a mládeže, probíhá tříletý projekt s návazností do dalších let, z něhož vycházejí soubory námětů pro praktickou práci s dětmi. Nebylo by spíš zvláštní, kdyby v našem vlastním časopise nebyl vidět?

My jsme přesvědčeni, že sem patří, a proto se na stránkách Mozaiky s Klíčením budete setkávat dál – v tomto a následujících číslech i formou vložených metodických a pracovních listů k jednotlivým aktivitám, které můžete zkusit při vlastní práci s dětmi.

Ostatně často slyšíme, že by v Mozaice mělo být více námětů pro konkrétní činnost...

Jakub

Základní otázky života, vesmíru a ...Pionýra Vyjádřete se, jde i o vás!

VII. výroční zasedání Pionýra přijalo mimo jiné usnesení, jímž stávajícím orgánům Pionýra ukládá: „Připravit návrh případných změn či úpravy organizační struktury sdružení Pionýr, reflektující snížení celkového počtu členů a organizačních jednotek. Součástí přípravy návrhu by měla být i diskuse o výchově a přípravě osob, ochotných a schopných zastávat funkce ve vyšších orgánech sdružení (krajské organizace, republiková úroveň Pionýra).“

Že je to téma jen pro pionýrské „papaláše“? Ani náhodou! Týká se nás všech a každý má možnost si k němu říct své. Ať už máte na srdci cokoliv – návrhy, stesky, postřehy, či dokonce vize, nebojte se zapojit do debaty – pro vaše názory je připravena zvláštní e-mailová adresa: reseni-ukolu-VZP@pionyr.cz.

Kalendářium 2011-2012 nabídkový plán akcí a soutěží

12. 11. 2011	Pionýrský Sedmikvítek – Divadlo	Praha	230. PS Záře
12. 11. 2011	Pionýrský Sedmikvítek – ProRock	Praha	Pražská Organizace Pionýra
18. – 20. 11. 2011	Pionýrský Sedmikvítek – Folklorní tance	Přibyslav	KOPKv
13. – 15. 1. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta	Praha	96. PS Veselí medvědi
3. – 5. 2. 2012	Ledová Praha	Praha	Pionýr a Nadace Dětem 3. tisíciletí
3. – 5. 2. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – Dětská Porta	Praha	96. PS Veselí medvědi
3. – 5. 2. 2012	Pionýrský Sedmikvítek – Melodie	Praha	96. PS Veselí medvědi
4. 2. 2012	Koncert Děti dětem	Praha	Pionýr a Nadace Dětem 3. tisíciletí
13. – 15. 4. 2012	Kamínka	Mladá Boleslav	ÚPVC
16. 5. 2012	Český den proti rakovině	celá ČR	Liga proti rakovině Praha

Nabídka vzdělávacích akcí PVC Vedoucí dětského kolektivu – vedoucí, instruktor

4. – 6. 11., 11. – 13. 11.	České Budějovice	Jihočeské PVC
----------------------------	------------------	---------------

Obsah čísla 2

- 1 Krajské setkání pionýrských oddílů Ústeckého kraje
- 2 Krajské setkání pionýrských oddílů Ústeckého kraje
- 4 Informace z jednání orgánů Pionýra, aktuality
- 5 Stovky dobrovolníků v Bruselu
- 6 Česká rada Pionýra
- 8 Voda, voda, voda!
- 10 Sami o sobě – zprávy ze sdružení
- 12 Tržiště nápadů a zkušeností; Robin a Páťa
- 14 Je libo čaj? Nabízíme mátový – rozhovor
- 15 Informace z (o) ústředí
- 16 Nejlepší vedoucí podle dětí I.
- 17 Vzdělávání
- 18 Táborový koutek
- 19 Nesmrtelné oddíly
- 20 Tykáte si s obludami? – kvíz
- 21 Mávnutí křídel motýlích
- 22 Kaleidoskop
- 23 Sušenky s barevným „sklem“ uvnitř – námět na rukodělnou činnost
- 24 Rakety na start – komiks

foto na titulu: Jana Krotilová

Mozaika Pionýra – vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 8. 9. 2011.

Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Textové příspěvky přijímáme ve formátech souborů doc nebo rtf, foto v dostatečném rozlišení pro tisk 300 dpi. Odpovědný redaktor: Jakub Kořínek (Jakub). Redakční rada: Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Mgr. Karel Krtilčka (Krték), Miroslav Jalovecký (Mírek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). Ilustrace: Jaroslav Dostál, Jiří Filípek, Pavel Kotyza, Dalibor Vlach. Grafická úprava: pixelia.cz. Tisk: BOFTISK Nymburk. Distribuce: Postservis. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Nabitý víkend

Ve dnech 23. – 25. září proběhlo v prostorách Ústředí Pionýra hned několik jednání, která se vzájemně prolínala a doplňovala. To vše bylo v sobotu dopoledne rozšířeno ještě o blok věnovaný vzdělávání.

Tento nabitý víkend začal již v pátek večer jednáním Výkonného výboru ČRP, kdy se program soustředil na témata, jež měl VV ČRP projednat samostatně – jako například vlastní kontrolu úkolů, informace z jednání sekcí, vnější vztahy (ČRDM, IFM-SEI) či vývoj neuhrazených pohledávek vůči Pionýru. Samostatně jednal VV ČRP chvíli i v sobotu dopoledne, kdy se věnoval například pracovní verzi akčního plánu na rok 2012.

Větší část sobotního programu byla propojena s poradou předsedů KOP. Hned zrána předseda Pionýra Martin Bělohlávek zahájil tento blok vystoupením na téma budoucího směřování Pionýra a jeho personálního zajištění, při kterém zdůraznil nutnost zapojení všech do společného úkolu uloženého VII. výročním zasedáním Pionýra (viz rámeček na předcházející straně). Krátce poté však přišel čas již

naznačeného semináře k tématu strategického plánování, který na základě Akčního plánu pro období 2010-2011 přichystalo Ústřední PVC. Lektor seznámil členy VV ČRP a předsedy KOP s různými přístupy k plánování, metodami a jejich účelem. Vzhledem k dostupnému času (cca 3 hodiny) šlo jen o ochutnávku, ale většina přítomných projevila zájem o další pokračování. Po skončení semináře bylo třeba se zase pustit do práce. Na řadě bylo několik témat, jež byla projednána společně členy Výkonného výboru ČRP a předsedy KOP – mezi nimi byl např. obsah činnosti Pionýra a budoucnost společných akcí a soutěží, vývoj členské základny v regionech, informace o zaváděném certifikátu dobrovolníka či informace o probíhajících projektech. V neděli pak na sérii jednání navázala porada uživatelů nemovitostí z Fondu dětí a mládeže, již se účastnili i někteří členové VV ČRP a pracovníci Ústředí Pionýra. Na programu porady byla témata, jako informace o podkladech, které při kontrolách našich objektů požaduje kontrolní komise MŠMT, nájemní smlouvy, nejčastější chyby uživatelů v dokumentaci k nemovitostem a mnoho dalších. Vybraným tématům se budeme podrobněji věnovat v příštím čísle.

Jakub

Bunda Pionýra zapsána!

Úřad průmyslového vlastnictví uznal bundu Pionýra jako průmyslový vzor (v ženském i mužském provedení).

V souladu s rozhodnutím České rady Pionýra o zapsání modelu pionýrské bundy, známé také coby Koshulka, jako průmyslového vzoru se tak stalo pod číslem 35154. Proces zapsání byl završen k 31. srpnu 2011 (trval oficiálně necelý rok).

Jako původce je v dokumentaci uvedena Michaela Kadlecová z Kolovče, která byla za vytvoření návrhu oceněna vyznamenáním „Za pionýrský čin“.

Bundy byly k dispozici jako vzorky delegátům VII. výročního zasedání Pionýra, běžně dostupné jsou prostřednictvím pionýrského jarmarku: E-mošky.

Martin

Kytičky sečteny

Podle aktuální informace již byly sečteny všechny peníze, které do pokladních vaků nasbírali pionýrští dobrovolníci během Českého dne proti rakovině (11. 5. 2011). Celková částka, kterou v tomto roce vybrali na činnost Ligy proti rakovině, činí 1 081 227 Kč. Do sběru bylo zapojeno 62 pionýrských skupin.

red

Významné dny

Podobně jako v předchozím čísle, připomínáme jen zlomek různých významných dnů, jež si můžete připomenout v říjnu.

1. říjen – Světový den vegetariánství

Světový den vegetariánů byl ustaven Severoamerickou vegetariánskou společností v roce 1977, jako každoroční oslava radosti, soucitu a vegetariánství, které napomáhá zlepšit život a životní prostředí. Tento den podpořila Mezinárodní vegetariánská unie v roce 1978.

První říjen není ale jen dnem vegetariánů. Je zároveň i mezinárodním dnem hudby, seniorů, lékařů, a cyklistiky.

4. října – Světový den zvířat

Poprvé byl vyhlášen v roce 1931 ve Florencii na počest narození patrona zvířat Františka z Assisi a má lidem především připomenout, že i zvířata jsou součástí naší planety a naše chování k nim by mělo být ohleduplné. V tento den organizace, zabývající se ochranou zvířat a péčí o ně, pořádají různé akce, které mají upozornit na vztah člověka ke zvířatům a přírodě jako takové.

9. říjen – Světový den pošty

Oslavy dne, kdy v roce 1874 vznikla Světová poštovní unie.

15. říjen – Světový den venkovských žen

Tento den připomíná každý rok OSN jako kampaň, jež by měla zvýšit obecnou znalost specifík venkovského sociálního prostředí a podpořit snahy žen, které v něm žijí. Venkovské ženy tvoří více než čtvrtinu světové populace, výsledkem jejich práce je více než polovina množství světové potravy.

16. říjen – Světový den výživy

Každoročně je od roku 1981 ve více než 150 zemích světa připomínán 16. říjen jako Světový den výživy. Slaví se na základě rozhodnutí konference OSN pro výživu a zemědělství (FAO) z roku 1979, ve výroční den založení této organizace v roce 1945. Šestnáctý říjen je také Světovým dnem páteře a světovým dnem proti McDonald's.

31. říjen – Světový den spoření

Vyhlášen v roce 1924 na 1. kongresu spořitelů v Miláně.

Stovky dobrovolníků v Bruselu ukázaly, že je nelze přehlédnout

Ve dnech 7. – 11. září 2011 se přímo v Evropském parlamentu a na prostranství před ním sešlo více než 400 dobrovolníků z celé EU, aby politikům i veřejnosti připomněli, že jsou hybnou silou občanské společnosti v celé Evropě, a že by se na ně rozhodně nemělo zapomínat. Akce s názvem II. Youth Convention on Volunteering (2. Konvence mládeže o dobrovolnictví) se uskutečnila v rámci Evropského roku dobrovolnictví, roku spolupráce EU s Čínou v oblasti mládeže a v rámci desátého výročí roku 2001 jakožto Mezinárodního roku dobrovolníků vyhlášeného OSN.

Pierre Mairesse, ředitel sekce mládeže, sportu a občanství
Generálního ředitelství vzdělávání a kultury Evropské komise

Hlavním tématem konvence byla Evropská charta dobrovolníků Evropského fóra mládeže. Celkově ale akce jako taková chtěla oslavit práci mladých dobrovolníků v neziskových organizacích, ukázat roli neziskových organizací v dobrovolnictví, zaujmout mladé lidi, kteří se dobrovolnictví ještě nevěnují, a sdílet příklady dobré praxe se zástupci z různých koutů světa. Zaujmout odbornou i širokou veřejnost se nakonec povedlo, což dosvědčuje i přítomnost mnoha významných osobností jak na zahájení, tak v průběhu celé akce. Mezi ty hlavní patřili Její veličenstvo princezna Mathilda z Belgie, místopředsedové Evropského parlamentu Isabelle Durant a Gianni Pitella, členové parlamentu Marian Harkin a Katarína Nevedalová.

Celá akce byla organizována ve formě tzv. „open space“, kdy na programu bylo mnoho aktivit, seminářů, konferencí a workshopů, které probíhaly přímo v Evropském parlamentu, v partnerských institucích v bezprostředním okolí a v prostorách dobrovolnické vesničky na promenádě před parlamentem v rozmezí celých pěti dnů. Jednalo se zároveň o hlavní evropskou událost roku spolupráce EU s Čínou v oblasti mládeže, takže se představili i partneři, instituce a organizace zapojené do této aktivity.

Kulturní program celé konvence byl zastřešen festivalem YO! Fest (zkratka YO! znamená youth opinion = názor mladých, což je magazín Evropského fóra mládeže a zároveň kampaň na propagaci sdružení dětí a mládeže v celé Evropě), během kterého se představili významní evropští hudebníci zcela zdarma pro veřejnost a návštěvníky. Největší zajímavostí festivalu mimo profesionální hudebníky pak bylo společné vystoupení členů sdružení Jeunesse Musicales (mladí hudebníci) s mladými hudebníky z Číny, kteří se sešli týden před konvencí, aby vyprodukovali a secvičili společné vystoupení. Jednalo se o uskupení celkem téměř třiceti převážně mladých umělců, kteří

Návštěvníci festivalu

nakonec připravili zajímavé moderní vystoupení s prvky evropské i čínské hudby.

Vyvrcholením YO! Festu pak byla akce s názvem Vertical Stage Session. Jedná se o hudební akci, která cestuje po Evropě a snaží se propojit hudební vystoupení s významnými místy, architekturou, laserovou šou v jeden komplex. V případě YO! Festu v Bruselu se jednalo o audienční halu Evropského parlamentu a náměstí Plac de Luxembourg přímo před ním. Celá budova i náměstí bylo nasvícené vizuálními efekty a navštívilo ho několik tisíc lidí. V České republice takovou akci před Poslaneckou sněmovnou asi jen tak neuvidíme.

Organizátorem celé akce bylo Evropské fórum mládeže (obdoba České rady dětí a mládeže na evropské úrovni) s podporou Evropské Komise, Evropského parlamentu, Evropského hospodářského a sociálního výboru, Rady Evropy, Národní loterie a společnosti Interrail. Jednalo se o náročnou organizaci, která s sebou nesla i spoustu problémů, nicméně celkový výsledek byl dozajista nepřehlédnutelný, obzvláště pro evropské politiky, kterým akce probíhala přímo pod okny. Dobrovolníci ze sdružení dětí a mládeže tak byli opět alespoň na chvíli pořádně vidět.

Letík

Zahájení „Volunteer Village“

Záříjové jednání České rady Pionýra bylo oproti tomu minulému trochu netradiční, největší prostor byl totiž věnován práci v sekcích. Samozřejmě byly projednány standardní organizační body, mimo jiné jsme se dozvěděli, jak pokračují projekty Klíčení a Evropský rok dobrovolnictví.

Další z rozhodnutí, ke kterým Česká rada Pionýra dospěla, je zvýšení odvodu z členského příspěvku pro rok 2012 z 90 na 100 Kč. K úpravě částky došlo po osmi letech, během této doby se výše odvodu nezměnila. Záleží na každé KOP, zda se zvýšení promítne i do výše členských příspěvků v tom kterém kraji. Pak už se členové rozdělili do skupinek / sekcí a zabrali různé kouty zařízení Jizera v Horní Sytové.

V neděli přišla Sekce výchovy, obsahu a činnosti s návrhem, který vycházel právě z víkendového jednání. Zrušme koncert Děti dětem teď po patnáctém a kulatém ročníku. Je to lepší, než aby za několik let vyšuměl do ztracena. A důvod? Koncert má fungovat jako přehlídka nejzajímavějších vystoupení účastníků soutěže Pionýrský Sedmikvítek. „Problém je dnes ale

v tom, že ze Sedmikvítku je devítkvítek, ale funguje jen čtyřlístek,” podotkla předsedkyně Středočeské KOP Petra Zavadilová.

Velké komplikace způsobuje fakt, že nejsou organizátoři jednotlivých kategorií a v mnohých soutěžích mají profesionálové, takže děti z pionýrských skupin nemají příliš šanci uspět. Zazněl také názor, že velká část pionýrských skupin o Sedmikvítku sice ví, ale účastnit se ho nechce – těžiště jejich práce je jinde. Předseda Pionýra Martin Bělohávek ale upozornil na to, že pokud

rezignujeme na organizování soutěží, vytratí se ze sdružení prvek setkávání na republikové úrovni. „A ten je obrovsky důležitý. Bez něj se postupně sesouváme na nižší a nižší úroveň. A to může vést k jedinému – postupnému zániku Pionýra,” varuje předseda. Po dlouhé a vzrušené diskuzi nakonec zrušení koncertu nebylo schváleno. Abychom však zkusili najít východisko z této situace, budou se v první polovině příštího roku konat ve všech krajských organizacích porady, kde jedním z ústředních témat bude právě organizace republikových akcí a systém soutěží v Pionýru. „Chceme soutěže i dál, ani se nemusí jmenovat Sedmikvítek, ale je nutné najít organizátory krajských a republikových kol právě proto, aby se členové Pionýra měli kde potkávat a vyměňovat zkušenosti,” upřesňuje vedoucí sekce SVOČ Katka Součková.

Zkuste se proto i vy zamyslet, zda byste se nechtěli zapojit a třeba zkusit zorganizovat krajskou soutěž. Je jasné, že žádný učený z nebe nespadl, proto se obraťte na své krajské vedení, zajistí vám poradí a pomůže...

Mirka Tolarová

O čem je řeč?

Položili jste si někdy podobnou otázku při čtení informací z jednání České rady Pionýra a jejího Výkonného výboru? Máte pocit, že je práce těchto orgánů vaší práci např. s oddílem vzdálená a vůbec se jí nedotýká? Nebo si představujete, že ČRP a VV ČRP tvoří jakási virtuální pionýrská „vrchnost”? Skutečnost je poněkud jiná, pokud vás zajímá, čtěte dále.

Při veškerém respektu k práci vedoucích oddílů a s pochopením pro kritiku (pionýrských i jiných) úředníků je třeba si uvědomit, že řídicí orgány jsou nezbytné, a pokud pracují, jak mají, jejich výsledky jsou patrné pro celé sdružení. Ostatně většina členů ČRP jsou lidé pracující také na PS a u oddílů, je

proto v i jejich vlastním zájmu, aby to tak bylo.

Statut Pionýra o České radě Pionýra říká mimo jiné, že „řídí sdružení mezi výročními zasedáními Pionýra”. Do jejich pravomoci patří například volba i odvolání předsedy Pionýra, členů VV ČRP, předsedy a členů Revizní komise Pionýra, rozhodování o vnitřních předpisech sdružení, rozpočtu a významných ekonomických otázkách, zřízení či zrušení Ústředí Pionýra v ČR, udělování vyznamenání, zřizování pracovních orgánů, vyhlášení akcí a soutěží.

Ačkoliv to může znít opravdu jen jako politika a úředničina, skutečnost je taková, že ČRP je tvořena běžnými členy

sdružení, kteří se jen rozhodli vykročit ze známé zahrádky své PS a být aktivní na celorepublikové úrovni – kde se podílejí na vytváření podmínek právě pro tu obyčejnou každodenní činnost – tedy pro to nejdůležitější, co se v Pionýru děje.

Sekce České rady Pionýra

Česká rada Pionýra vytváří takzvané sekce – tedy stálé pracovní týmy zaměřené na některou oblast činnosti našeho sdružení. Členem sekce se může stát i nečlen ČRP.

Na sekcích jsou zpravidla řešeny zcela praktické otázky, jako akce, soutěže, projekty, ekonomické podklady, propagace našich akcí a podobně. Posuďte sami:

Sekce výchovy a obsahu činnosti

Vedoucí: Kateřina Součková

Tajemník: Libuše Nejedlá

Náplň činnosti: Tato sekce je v ČRP ze všech největší (tvoří ji téměř polovina členů rady). Není to nic zvláštního, protože se zabývá tím nejdůležitějším, co v Pionýru děláme – akcemi, soutěžení, výchovnými programy a projekty, zkrátka obsahem činnosti. V září téměř celé své jednání věnovala Pionýrskému Sedmikvítku a jeho budoucnosti.

Členové: Stanislav Batěk, Martin Düringer, Petra Drobníková, Martin Hájek, Vladimír Haž, Petr Jeníček, Jan Kačer, Olga Koukalová, Hana Marešová, Jan Matoušek, Ivana Mochurová, Libuše Nejedlá, Petr Novák, Anna Ondrová, Jan Pangrác, Jiří Perkner, Kateřina Součková, Lenka Urmanová, Jan Zajíc.

Kateřina Součková

Michal Houda

Sekce informačních toků

Vedoucí: Michal Houda

Tajemník: Jindřich Červenka

Náplň činnosti: Často bývá i díky zkratce IT označována jako sekce „ajtáků“, zabývá se ale všemi informačními toky, tedy kromě internetového informačního systému např. i Mozaikou Pionýra. Na svém posledním jednání se zabývala koncepcí jednotlivých informačních toků ve sdružení a jejich propojení. Sbírala také od ostatních sekcí podněty pro nový informační systém (nový Servis) a pionýrský web.

Členové: Dana Fusková, Michal Houda, Miroslav Jungwirth, Ondřej Machulda, Martin Recman, Martin Walter

Legislativně ekonomická sekce

Vedoucí: Milan Matyáš

Tajemník: Kateřina Brejchová

Náplň činnosti: Jak název napovídá, tato sekce by se dala označit za jistý protipól „hravé“ Sekce výchovy a obsahu činnosti. Zaměřuje se na tvorbu vnitřních předpisů a pravidel, ekonomických pokynů a podkladů, hlídá, aby např. návrhy směrnic od jiných sekcí byly v souladu se Statutem Pionýra, a poskytuje v tomto směru metodickou podporu. Na svém posledním jednání se zabývala mimo jiné směrnicemi pro hospodaření a vzdělávání.

Členové: Kateřina Brejchová, Lukáš Hamerník, Miroslav Maršálek, Josef Matoušek, Milan Matyáš, Jiří Mlaskač

Milan Matyáš

Jiří Let

Sekce partnerských vazeb

Vedoucí: Jiří Let

Tajemník: bude doplněno

Náplň činnosti: Obecně lze říci, že tato sekce je zaměřená na všechny vnější vazby Pionýra. Kromě mezinárodní činnosti a vazeb se zabývá i vztahy s našimi partnery domácími. Do jejího programu tak patří např. naše členství v IFM-SEI a ČRDM, ale i vztahy se státními orgány, obcemi apod. Na zářijovém jednání se spolu se zvláštní pracovní skupinou věnovala tématu komunální politiky.

Sekce PR a propagace

Vedoucí: Miroslava Tolarová

Tajemník: Iva Šafaříková

Náplň činnosti: Téma propagace se přemílá téměř vždy a všude, je na něj mnoho stesků, ale také příležitostí, ne vždy využitých. Propagací se zabývá druhá největší sekce ČRP. Aktuálně se zaměřila na rozdělení do několika podsekcí (zaměřených na propagační předměty, webovou prezentaci, vnitřní vztahy, vnější vztahy) a rozdělení projektů a úkolů. Vznikla také společná pracovní skupina se Sekcí informačních toků, zaměřená na nový pionýrský web.

Členové: Miloslav Antoš, Jakub Černý, Jakub Hrdlička, Jiří Chrástek, Jana Krotilová, Michal Kubeš, Iva Šafaříková, Miroslava Tolarová, Luděk Trunečka

Miroslava Tolarová

Jakub Kořínek

Sekce podpory dobrovolníků

Vedoucí a tajemník: Jakub Kořínek

Náplň činnosti: Ačkoliv rozdělení sekcí ČRP je v tomto volebním období nové, oblasti jejich činnosti se zásadním způsobem nemění. Výjimkou je sekce podpory dobrovolníků, která je úplnou novinkou. Proto svou náplň postupně utváří. V současnosti pracuje především na přípravě dvou materiálů, z nichž jeden by měl pomoci potenciálním a začínajícím vedoucím oddílů, zatímco ten druhý bude spíše zacílen na stávající dobrovolníky v Pionýru.

Členové: Jaroslav Kraus, Jakub Kořínek

Ludmila Kočí

Sbor garantů

Vedoucí: Ludmila Kočí (garant ÚPVC)

Tajemník: Irena Černá

Náplň činnosti: Sbor garantů pionýrských vzdělávacích center (PVC) není klasickou sekcí, jako výše uvedené. Je tvořen guaranty všech PVC KOP a přirozeně se zabývá otázkami pionýrského vzdělávání – jak ze strany jeho obsahu, tak i z hlediska praktického pořádání kurzů.

V Pionýru samozřejmě pracují i další volené orgány – předseda Pionýra, Výkonný výbor ČRP, Revizní komise Pionýra a Nejvyšší rozhodčí komise Pionýra – a také stále pracovní skupiny, jako např. CAF tým.

Voda, voda, voda!

4.00 hod. ráno, sobota 30. 7. 2011

Svítá. Dívám se z okna rychnovského Déčka (DDM) a je mi divně u srdce. Kolem mě se kupí zabalené krabice táborového materiálu a pod rukou mi vzniká seznam věcí, které je před odjezdem potřeba zařídit. Dvouletá Anička pokojně oddychuje v postýlce, asi se jí zdá něco o rytířích, středověkých tancích a spoustě zábavy. Pozoruji probouzející se město a přemýšlím. Kolik toho může člověk prožít a přitom to ustát se ctí a bez ztráty kytíčky?! To je mi stále záhadou.

Tábor končí. Nevím, zda „konečně“ nebo „bohužel“. Nevím, zda mě nadchl nebo zklamal anebo to bylo snad úplně jinak? Každopádně byl letošní tábor vskutku náročný a nezapomenutelný... Ale nepředbíhejme...

Popisovat přípravu tábora není potřeba, byl to můj dvadvacátý tábor v roli vedoucí, takže mě nic nemohlo překvapit. Letos jsme to fakt dobře rozjeli. Zvolili jsme si téma, které „vzalo“ od začátku všechny děti i vedoucí, takže bylo jasné, že Rytíři kulatého stolu budou mít zaručeně úspěch. Kulatý stůl, meč v kameni a další potřebné rekvizity se již vyráběly, etapovka se postupně rodila v hlavách vedoucích a známá základna v Mělčanech u Dobrušky se už těšila, až přivítá první táborníky. Kdybychom jen tušili...

Konečně tu byl dlouho očekávaný den a naši táborníci stáli v bráně s více či méně dychtivými pohledy ve tvářích. Po ubytování a dalších nezbytnostech jsme dětem večer zpestřili tajemným rituálem u vědmy, kde si každý z nich vylosoval svůj osud – zařazení do družiny. Vše bezva klapalo, tajemné losování proběhlo bez chyby, a tak se každý dostal tam, kam ho předurčil osud v podání vedoucích. V dalších dnech se děti rozdělily do rodů, zvolily si krále, který jako jediný vytáhl kouzelný meč z kamene, rozjela se etapová hra, počasí bylo ideální... vše klapalo tak, jak si každý hlavas může jen přát.

A pak přišel den D. Možná spíš den E jako evakuace nebo den V jako voda. A to voda velká, největší po 13 letech. Vlastně to podle pamětníků přišlo na den přesně.

Přišla postupně, jakoby záladně. Celý den a noc pršelo, ale ne víc než obvykle. Prostě jen pršelo. Pamatuji si tábor, kdy nám propršelo 14 dní v kuse a potok se ani nezvedl. Tentokrát to bylo jiné.

4.00 ráno, pátek 22. 7. 2011

Přiběhl táborový technik se zprávou, že v Dobrušce zasedá krizový štáb kvůli povodňové situaci na Rychnovsku. Ale prý se nemáme ničeho bát, evakuace se rozhodně neplánuje, nic se balit nemá, jen, abychom věděli...

5.00 ráno, pátek 22. 07. 2011

Všechno je jinak, do tábora najíždí hasičská auta se zapnutými majáky a v okamžiku začíná evakuace. Voda v říčce Dědině stoupá, v nedalekých Cháborách je 3. stupeň povodňové aktivity, jde do tuhého. Pokyny hasičů poslouchám jakoby ve snách, mozek zpracovává neskutečné množství informací, uvědomuji si, že veškeré nacíbované evakuace tábora jsou momentálně k ničemu, tato situace se nedá s ničím srovnat. Je potřeba rychle srovnat priority. Viditelně stoupající voda mi na klidném uvažování moc nepřidá, rychle se ujišťuji, že nikdo z dětí ani vedoucích nepanikaří, úkolují volné vedoucí balením potravin, léků, elektroniky a dalších potřebných věcí a po poradě s šéfem hasičů vybíráme vedoucí, kteří s hasiči zůstanou v táboře kvůli bourání stanů a záchraně osobních věcí dětí. Dokud to stoupající voda dovolí. S hrůzou si uvědomuji, že musím vzbudit a připravit na evakuaci dvouletou Aničku. Zodpovědnost rodiče se ve mně pere se zodpovědností hlavní vedoucí. Kdo nezažil, nepochopí... Voda stále stoupá, už je zatopené ohniště a kladina, na které jsme ještě včera pořádali rytířská klání. Podle hasičů máme 10 minut do odjezdu!

5.25 ráno, pátek 22. 7. 2011

Jedu s Aničkou v posledním autě, které opouští tábor. Provazy vody se stále valí z nebe. Anička naštěstí vše bere jako dobrodružství, takže se zájmem pozoruje dění kolem sebe. Podle zpráv hasičů nás vezou do Dobrušského kina, kde přečkáme do případného návratu. Návrat do tábora? Bude vůbec možný? A co když ne, co budeme dělat, máme za sebou teprve polovinu tábora, zítra měl být návštěvní den, kdy na tábor dorazí rodiče, sourozenci, příbuzní a známí a na celý den se začlení do

programu. A zrovna letos jsme připravili úžasný program, který rodiče měl maximálně nadchnout a zaujmout a utvrdit je v tom, že Pionýr je místo, kde jejich děti mají trávit své dětství.

5.35 ráno, pátek 22. 7. 2011

Po příjezdu do kina rychle kontrolujeme počet evakuovaných osob. Ono jedna věc je postavit děti na bezpečné místo a říct jim: „Tady počkáte na ostatní“ a druhá věc je zjištění, že je mezitím hasiči odvezli bez možnosti přepočítat je. Naštěstí jsme všichni. Všichni jsou zdraví, překvapivě vysmátí, jen několik benjamínků kouká vystrašeně a čeká na vysvětlení. Když všem gratulujeme, jak bezvadně zvládli další bojovou hru, která měla ověřit jejich spolupráci a rychlost, vidím na všech dětských tvářích šťastné úsměvy. Starší, zkušenější táborníci nám to nespokli ani náhodou, ale statečně se tváří, jako že nám to věří a plácají mrňata po ramenech, jací to jsou borci. Usmívají se i hasiči, kteří nechávají vysvětlení na nás. Loučí se s námi a rychle se vrací do tábora zachránit, co jde.

5.45 ráno, pátek 22. 7. 2011

On-line tábor. Ještě, že nás to kdysi napadlo. Mít na táboře internet je k nezaplacení, zvláště v této situaci. Vedoucí zvládají dění v kině bez problémů, takže se připojují na internet a píšou rodičům novinky na skupinové webové stránky. Pozdě večer si uvědomuji, že nás naše „pionýrské“ webovky letos zachránily. Minimum telefonátů od rodičů je toho důkazem. Když měli strach, psali do návštěvní knihy. Po celý den jsme je informovali o tom, jak to s námi vypadá, co děláme.

5.50 ráno, pátek 22. 7. 2011

Uběhlo teprve 50 minut od doby, kdy najeli hasiči s majáky do tábora, a já mám za sebou první a zdaleka ne poslední rozhovor s televizí. V hlavě mi blikají otazníky: „Jak to můžou tak rychle vědět?“, ale to si již ve dveřích podávám ruku s dalšími reportéry. Zatím je to docela zajímavá zkušenost. Všechny štáby najíždí s tím, že chtějí

vidět a natočit nešťastné vytopené děti. Přitom naši táborníci si vegetují v prostorách nově zrekonstruovaného kina a vyložené si užívají své vteřiny slávy, kdy na ně míří objektivы kamer či fotoaparátů...v kině pohoda, ale co tábor, jak to vypadá tam?

7.00 ráno, pátek 22. 7. 2011

„Už je čas“, říkám si s pohledem na hodinky, „abych zjistila, jak je výkonné naše ústředí“. Vytáčím mobilní telefon předsedy Pionýra a doufám, že ho nezastihnu ještě v posteli. Nevím, kde jsem ho zastihla, ale Martin byl „v pocho“ a reagoval přijatelně nastalé situaci. Moje představa sice byla taková, že na ústředí existuje zázračný seznam táborových základen, které jsou v létě volné a schopné zalepit takovéto „průšvihové“ situace, ale bylo mi vysvětleno, že tak to fakt nefunguje. Možná by nebylo špatné o něčem podobném zauvažovat pro další roky... Každopádně mi Martin během dne volá zpět a pomáhá hledat řešení naší situace. A to se počítá.

8.30 dopoledne, pátek 22. 7. 2011

Konečně mám čas dát si první kávu, mám za sebou rozhovory s jedničkou, Novou, Primou, RTA, Mladou Frontou, Sedmičkou, Rychnovským deníkem... „Tak teď už nám zbejvá jenom Blesk, abychom měli taky nějaký pořádný bulvár“ vyprávím vedoucím, když mi na rameno zaklepe vedoucí kulturního střediska. Prý volají z Blesku, že jsou na cestě za námi pro rozhovor..., člověk si má své myšlenky nechávat občas radši jen pro sebe.

10.00, dopoledne, pátek 22. 7. 2011

Špatné zprávy z tábora. Doteď jsem se nutila věřit tomu, že voda hned opadne a my se vrátíme jako hrdinové. Tak, jak nám to hasiči slibovali. Prý je to jen preventivně. Telefonát z tábora mi mou naivní představu bourá. Voda už dosahuje téměř ke stanům, bylo rozhodnuto o zbouření celého tábora. Neexistuje jiné řešení. Už jsem zde psala, jak perfektně jsme to letos měli rozjeté??? Technik, čekající v táboře, mi do telefonu s úsměvem vypráví, jak se hasiči snažili během bourání tábora vytáhnout Artušův meč z kamene a jak jim to nešlo. Prostě nejsou vyvolení...

12.00, poledne, pátek 22. 7. 2011

Pro Aničku si přijel tatka s dědou. Mám tak volné ruce na všech frontách a můžu začít řešit naši nepříjemnou situaci. Ne, že by se nám nelíbilo v kině, v polstrovaných sedačkách, hlavně poté, co nám byla slíbena večerní premiéra 3D Harryho Pottera. Už teď se děti nemůžou dočkat... Během dne mi volají známí a vyptávají se, jak nám mohou pomoci. Přijímám i několik málo telefonátů s nabídkou volných základen. Vše je ale dost daleko, cca 100 km, to nemůžu po rodičích chtít. Máme to už totiž vymyšlené. Rodiče si nás v rámci návštěvního dne převezou do náhradní táborové základny, kterou nám pomohou zprovoznit. Bojovka jak vyšitá. Teď jen sehnat náhradní prostory. Máme na to několik málo hodin.

14.00, odpoledne, pátek 22. 7. 2011

Ani nevím, jak mě to napadlo, spíše proč mě to nenapadlo dřív! Sháním číslo na ředitele rychnovského DDM. Velký barák, na kraji města, naproti zámek s parkem, kus dál les. Není to malebná táborová základna, ale jsou to vyhovující náhradní prostory, se kterými budou souhlasit i rodiče vystrašení dalšími možnými povodněmi. Dohoda s Pepou je záležitostí několika málo minut. Úžasný človíček, výborná spolupráce. Jsme dohodnuti na druhý den ráno. Nyní ještě zorganizovat velký přesun lidí a věcí. Zlaté webovky!

14.15, odpoledne, pátek 22. 7. 2011

Vracím se na místo, které jsme byli nuceni brzy ráno opustit. Je potřeba dobalit věci na zítřejší přesun a vyměnit unavené vedoucí. Pohled na zatopený tábor mě bolí víc, než jsem si v duchu představovala. Přes louku se valí dravá řeka, koryto potoka se dá odhadnout jen podle stojících stromů. Naštěstí jsou pevné budovy dost vysoko. Po dvou hodinách balení, brodění a nošení beden nahoru do rozbláceného svahu obdivuju kluky i hasiče, kteří se od rána ještě nezastavili. A to přitom zachraňují cizí majetek. O životy tu už dávno nejde!

19.30 večer, pátek 22. 7. 2011

Sedíme v kině na tolik očekávané premiéře Harryho Pottera. Navíc v 3D verzi. Navíc téměř zadarmo. Tak jsem se těšila, jak se na film po táboře vypravím. Nyní je vše jinak. Neuplyne ani půlhodina filmu a vedle mě začíná poklímávat táborový kuchař. Za chvíli to samé potkává i toho druhého. Velkolepá premiéra filmu a naši ztrhaní vedoucí jeden po druhém usínají. Kdo nespí, přemýšlí stejně jako já o tom, jak zvládneme dojet tábor bez toho, aby změnu jakkoli pocítily děti. Musíme předělat celý program, vymyslet nový

jídelníček, předělat rozpočet, zásobování, ubytování...

22.30 noc, pátek 22. 7. 2011

Film skončil, děti ulehly do spacáků. Kino utichá, chystáme se na důležitou poradu vedoucích. Ve vestibulu kina stojí reportéři z jedničky a chtějí další rozhovor. Teď v noci? Chtějí natočit spící děti, chtěli by znovu vidět zatopený tábor... No to snad nemyslí vážně! Jediný ústupek z naší strany je možnost natočení sbalených táborových věcí a táborové techniky, který kvůli podařenému záběru přenáší bedny z jedné strany na druhou. Žádné spící děti, žádný tábor! Myslím, že toho pro dnešek už bylo opravdu dost!

23.55 noc, pátek 22. 7. 2011

Sedíme u počítače a kontrolujeme, zda se nám ozvali rodiče od všech dětí. Počítáme auta, která přijedou, počítáme lidi, věci, vybavení, které je potřeba zítra odvézt. Bude to stačit, není těch aut už zbytečně moc? To a mnohé další ukáže až následující ráno... uléhám do spacáku s nadějí, že se mi alespoň na chvíli podaří usnout.

5.00 ráno, sobota 30. 7. 2011, 1 Zpět v přítomnosti

Zvládli jsme to! Musím konstatovat, že jsme to opravdu zvládli bez jakýchkoliv výhrad. Přesun do rychnovského DDM proběhl přesně podle plánů, rodiče byli fantastičtí, navezli nám spoustu dobrot, pomohli nám se zabydlet a nebylo rodiče, který by nepřišel osobně poděkovat za naši péči o jejich ratolesti. Potěšilo mě to. Strašně moc. Narychlo sestavený program zaujal velké i malé, pasování králem na nádvoří zámku mělo určitě větší kouzlo než pasování na zelené louce. Objevili jsme nové prostory, zkusili si, jak sehraný tým jsme v opravdu krizové situaci. A na to nás žádné, byť sebelepší školení prostě nepřipraví. Všem za to patří obrovský DÍK!

*Za Pionýrskou skupinu Za Vodou
Ivana Vejvodová,
hlavní vedoucí LPT Rytíři kulatého stolu*

Habartovské toulky

Habartov

V sobotu 17. září za finanční podpory města Habartova se konal už 20. ročník turistického pochodu Habartovské toulky. Akci každoročně pořádá Pionýrská skupina desátníka Stanislava Roubala Habartov ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Habartov a oddílem rodinné turistiky Klubu českých turistů Krušné Hory – Sokolov. Jubilejní ročník, kterého se zúčastnilo 280 lidí, přinesl tradiční Pohádkový les pro rodiny s malými dětmi schůdný i s kočárky, velký výběr pěších tratí a cyklotras, ale také novinky.

Pro turisty ze Sokolova byl na sobotní ráno připraven zvláštní autobus do Habartova. Přestože dopoledne s oblohy spadlo pár kapek, během dne pak slunce účastníkům pochodu přálo.

Milovníkům romantiky otevřel zdarma svou bránu hrad Hřebený. K vidění byla prozatímní expozice výsledků archeologického a stavebního historického průzkumu, hradní palác a tajemné sklepení. Ve stáncích na nádvoří hradu si příchozí mohli zakoupit turistickou známku, pohlednice hradu i občerstvení.

Pochodníci navštívili zdarma také habartovské Muzeum bezpečnostních sborů. Seznámili se s historií pohnutých událostí roku 1938, které připomíná pomníček padlých českých četníků na náměstí v Habartově.

Všechny trasy vedly přes obec Krajkovou, kde se konal pietní akt na památku obětí tehdejších útoků běsnících a zfanatizovaných henleinovců v pohraničních oblastech Československa. Návštěvníci Krajkové sledovali rekonstrukci historických událostí – boj o radnici v září 1938 a osvobození obce v květnu 1945, kterou přichystalo a v průběhu sobotního odpoledne před radnicí zinscenovalo občanské sdružení Klub 1938 – Četnická stanice Haberspírk. Proto organizátoři pochodu zajistili otevřený cíl v Domě dětí a mládeže Habartov až do pozdních večerních hodin.

Účastníci Habartovských toulek si odnesli domů pamětní diplom a spoustu zážitků.

Vladimír Uhlíř

Z pohádky do pohádky v habartovském lese

Jeden ze slunných příjemných dnů letošního babího léta vyšel právě na tradiční pionýrskou akci „Pohádkový les“. Je to již 11 let, co se tato dětská trasa stala součástí turistického pochodu „Habartovské toulky“, který pořádá Pionýrská skupina desátníka Stanislava Roubala Habartov. V sobotu 17. 9. 2011 se na 3 km dlouhou procházku vydalo 105 dětí s 69 dospěláky. Každým rokem přibývá i kočárků s nejmenšími účastníky. Na cestě lesem se děti setkaly s různými pohádkovými bytostmi, např. vílou, šaškem, pirátem, princeznou, rytířem, čarodějem, hloupým Honzou nebo tříhlavým drakem. Každá z nich měla pro děti připravený nějaký úkol. Ale pro šikovné a statečné mrňouse nebyl žádný problém pochyťat rybičky, shodit plechovky, odnést drakovi „kafíčko“, porazit obří kuželky, nalézt dvojice maxipexesa nebo zavěsit kroužky na kolíky. Když měli malí turisté zaplněnou celou startovní kartičku razítky za splněné úkoly, čekal je v cíli na dětském hřišti účastnický glejt a sladká odměna. Mohli si zde také odpočinout a pohrát s kamarády.

Akce se vydařila nejen díky počasí, ale i díky rodičům, kteří se svými ratolestmi vyrazili do přírody a především díky vedoucím a dětem z pionýrských oddílů, kteří věnovali další svůj volný den pro druhé. Za rok se zase těšíme na shledanou v pohádce.

Soňa Waitová
Pionýrská skupina Habartov

Zlatá horečka na řece Střele

Rokycany

Poslední červencový den v 9.30 jsme se sešli před ZŠ Čechova v Rokycanech. Po spočítání všech účastníků nás bylo dohromady 61 dětí, 5 vedoucích a hromada kufrů a batohů. Jelikož s tímto počtem bychom se do jednoho autobusu nevešli, tak přijel ještě jeden minibus. Cesta nám rychle uběhla a po necelé hodině jsme všichni byli šťastni, že jsme opět na našem táborovém místě v rekreačním středisku Máj v Plasích. Po dobrém obědě a ubytování v chatkách i v budově jsme se rozdělili do pěti osad a vydali se vzájemně seznámit do lesa. Po večeři jsme zakopali naše tradiční bobíky a zahráli jsme si první soutěž nazvanou prosívačka.

Další den, tedy v pondělí, začala už naše celotáborová hra „Zlatokopecský tábor“. Za každou soutěž děti dostávaly zlatý nebo stříbrný prach, podle toho, jak se umístily. Získaný prach si potom mohly proměnit v bance za dolary, za které se postupně kupovala zlatokopecská výbava. Během týdne měla každá osada za úkol vymyslet si krátký taneček na country písničku. Za celý týden jsme si zahráli spoustu her a soutěží, např. stíhačky, kotel, červený válečný kříž, prospektory, uskutečnil se turnaj v bobících, štestí, štafety, zaběhali jsme si horskou prémii a také si zahráli na medvědy. Malé děti si postavily v lese domeček z mechu a ti větší vytvořili strágule ze dřeva a uzlovaček, s kterými se pak uspořádal závod.

V úterý dopoledne jsme se vydali na krátký výlet do Plas a ve čtvrtek byla velká diskotéka, na kterou nás pozval vedlejší tábor. Předposlední večer jsme uspořádali country bál, kde každá osada ukázala svůj taneček v kostýmech, které jsme nosili na každý večerní nástup. Na následující módní přehlídce jsme vyhlásili pět nejlepších kostýmů.

Každou noc měla jedna z osad noční hlídku, abychom ochránili náš tábor před zločinci.

Celý poslední den (sobotu) jsme nechali na rýžování zlata. Každá osada měla určený čas na to, aby v potoce našla co nejvíce zlatých valounů, za které každý dostal další dolary. Nakonec za získané dolary si mohl každý nakoupit různé sladkosti, propisky, penály, hodinky, trika, pizzu, colu atd.

V neděli ráno si každý dobalil posledních pár věcí, uklidil svou chatku a vyrazili jsme k domovu.

Po celkovém zhodnocení tábora jsme dospěli k závěru, že se nám tam všem líbilo a těšíme se na příští rok, kdy pořádá náš pionýrský oddíl Divoká Orlice pro naše členy, ale i ostatní děti „Velkou dobrodružnou plavbu kolem světa“ – námořnický tábor. Od břehů vyplouváme 28. 7. 2012.

Lucie Kubíková, PS Rokycany – Jih

Jak zlíňští pionýři zakončili prázdniny

Zlín

Děti se ani nestihly rozkoukat ve škole a už tu byla zářijová víkendovka. Vyjeli jsme v pátek 2. 9., děti jsme vrátili 4. 9. v neděli a alespoň obrazně jsme dětem prodloužili prázdniny.

Jelikož už se naplno rozběhl projekt Klíčení a my jsme ověřovatelé, nesla se v tomhle duchu i víkendová akce. Počasí bylo nádherné, tak nebyl problém ověřovat venkovní aktivity související s přírodou a sportem.

Aby si děti odvezly i něco na památku, změnila se jídelna na dílnu plnou korálků, z nichž děti vyráběly obrázky, které se pak zažehlovaly. Vznikly tak krásné přívěšky, klíčenky či obrázky na zeď.

Víkendovka se opět vyvedla a pro děti byl start do školního roku o to snadnější. Děkuje všem zúčastněným a těšíme se na další společnou akci!

Za PS Klubovna Čtrnáctka, Jana Hirková

Všechno nejlepší!

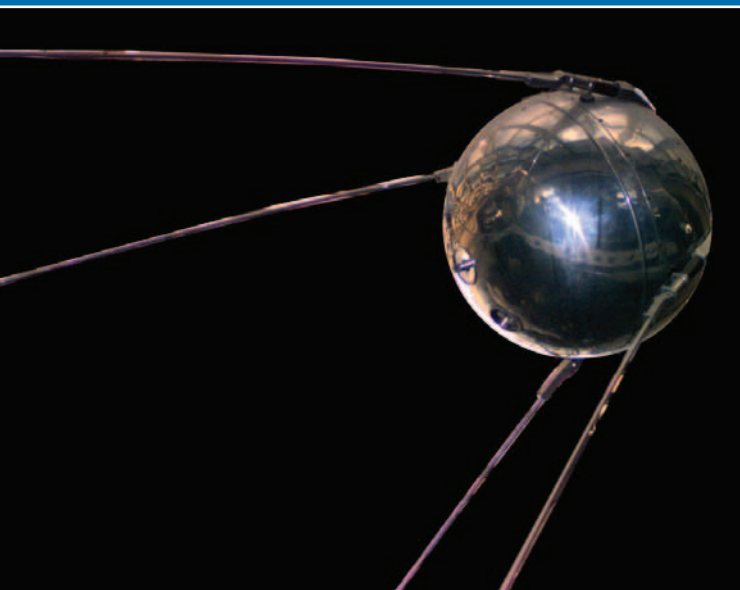
- 4. 10. slaví své 55. narozeniny Milena Maňhalová z PS Čestice – Podlesáci (Jihočeská KOP).
- 19. 10. slaví své 50. narozeniny Jiří Šmerda z PS Bystřice pod Hostýnem (Olomoucko-zlínská KOP).
- 28. 10. slaví své 60. narozeniny Albína Koloničná z PS MOV Polabiny III (Pardubická KOP).
- 30. 10. slaví své 50. narozeniny Marie Houdková z PS Hugo Sytaře (Pardubická KOP).

Přejeme i do dalších let vše dobré.

Roky startů a zapomínání

Zakryjte si další řádky a zkuste říci, k čemu se váže datum 4. říjen 1957?

Uhodli jste? Ne? Tady je odpověď: Toho dne odstartovala do vesmíru raketa s první umělou družicí Země! Vypustili ji v tehdejším Sovětském svazu. Jenže děti dneska možná ani neví, že existoval nějaký Sovětský svaz. A zkuste si připomenout třeba i další zajímavé události od konce minulého století, tedy z doby, kdy se ti vaši kluci a holky narodili.

Jen si to představte! Po prvním kosmonautovi Juriji Gagarinovi (1961) do vesmíru vzlétlo mnoho lidí-kosmonautů a astronautů, dokonce tam žijí a pracují celé měsíce, teď už i na Mezinárodní kosmické stanici! Američané dokonce před léty vyslali k Měsíci řadu expedic, které pobýly na jeho povrchu.

Tam, kam ještě nedokážeme vyslat člověka, posíláme automaty a kosmické sondy. Jako třeba na Mars nebo na Měsíc, kde už také pracovalo několik automatických stanic i průzkumných vozítek. Víme mnoho o celé naší sluneční soustavě a díváme se do hlubin vesmíru i na monitorech počítačů.

Nemusíte děti učit historii, dějepis, jen jim občas připomeňte události, které měly a mají význam pro lidstvo. No, a dobývání vesmíru ten význam má i pro jejich budoucnost.

I takové náměty by se mohly promítnout do vaší činnosti! Klíčení k nim naznačuje cestu.

Hadži (scifiveta@quick.cz)

Známe své pappenheimské

Že se s Tedíkem z družiny Technokratů něco děje, vím už z tábora. Zatímco ostatní si povídali, kam po jeho skončení pojedou, on se rozhovůr o tom jaksi vyhýbal. Dohodli jsme se proto s Míšou, její zástupkyní, aby se pokusila zjistit, co kluka trápí nebo v čem je problém. Neshody mezi rodiči trvají už delší dobu, a co bude Tedík dělat po zbytek prázdnin, bylo otevřenou otázkou. Tohle jsme tedy zjistili – ale dál nic neřešili. Ted s tím přišli sami instruktoři!

Řekl bych, že většina oddíláků je přesvědčena, že své děti, tedy pionýry, zná. Známe je, to je jisté, ale jak? Víme, jací jsou na schůzkách, při hrách a soutěžích, na výpravách, na táboře, co umí i neumí, známe třeba i jejich talenty a kloví co ještě. Ale co doma, ve škole, mezi jinými dětmi, v jiném prostředí? Zkrátka, měli bychom znát své pappenheimské, jak v dobrém, tak třeba i v nepříznivém světle! Za tenhle výrok sice může slavný vojévůdce Albrecht z Valdštejna, který

se tak vyjádřil o pluku hraběte G. H. Pappenheima, ale mně se zrovna tak nějak hodil i na ty naše pionýry. Bude to možná makačka, ale jdeme do toho!

Oddílák Boubín

PS Mozaiky:

Víte, kdo byl Albrecht z Valdštejna a jakou roli sehrál v české historii? První tři správné odpovědi, ale i všechny další zůstanou bez odměny! Rozšířili jste si své vědomosti!

Robin a Páťa – „Znáte je?“

KRESLÍ: J. FILÍPEK – YEEP
PÍŠE: V. TOMAN – HADŽI

Jak mě vidí ostatní

I v dobré a sehrané partě je dobré ověřit si, jak mě vidí ostatní – takový je námět hry pro sebepoznání každého člena kolektivu. Kdo by to nechtěl vědět? Mají ho rádi, štve je něčím? I když jsme v oddílu dobří kamarádi, měli bychom umět se pochválit, ale také si na rovinu říci, co nám vadí. Zkuste si to zjistit v průběhu zajímavé hry. Vedoucí si připraví čtvrtky, psací potřeby a špendlíky nebo jiné potřeby, kterými upevní čtvrtky na záda účastníků. Pozor, ať nepoškodíte někomu oděv! Čtvrtku ale nejdříve čárkou rozdělíte na poloviny. Jednu označíte například znamínkem plus, druhou mínus. Můžete volit i jiné

označení – sluníčko a mráček, smějící se a zamračený smajlík.

Než hra začne, vedoucí si promluví s účastníky o mezilidských vztazích, jestli umí někomu říci, že je naštval a proč. A naopak, za co by druhého pochválili. Zda kritiku umí přijmout nebo se urazí.

Teprve pak zahájíte vlastní hru. Zúčastnit se může celý oddíl (pokud vás nebude více jak 20) a časový limit stanovíte podle počtu účastníků. Ti se totiž mají volně procházet v určeném prostoru a při tom mají spoluhráčům na jejich čtvrtku psát své názory – kladné i záporné! Co na něm má rád a naopak, čeho si váží, co mu nemilého provedl, čím ho zklamal, čím potěšil... Mohou přidat i smajlíky, jiné obrázky,

kteří vyjádří názor. Pozor! Nikdo se pod svůj vzkaz nepodepisuje!

Po dobu korzování může hrát nějaká vhodná hudba, spíš náladovka.

Po vypršení časového limitu si všichni sejmou své čtvrtky a přečtou si vzkazy ostatních, (opět v daném limitu), aby si mohli uspořádat své myšlenky a pocity. Někoho určitě vzkazy zklamou, možná i rozesmutní, jiný se zase bude radovat. Teprve po tomto rozmyšlení a přemýšlení se společně posadíte a pohovoříte si o tom, jak se komu (ne)líbí hodnocení jeho kamarádů, zda s ním souhlasí, proč naopak ne, co se ho dotklo a proč. Úkolem vedoucího pak je, aby tuto debatu vedl, usměrňoval, zabránil výlevům hněvu, osočování a hádkám.

Rakety a raketky

Princip reaktivního (raketového) motoru je jednoduchý: Uvnitř spalovací komory hoří palivo, čímž se vytváří tlak, který spaliny žene přes zúžený otvor – trysku ven. Akce budí reakci, a tak plyny tlačí raketu opačným směrem. Princip reaktivního motoru si můžete vyzkoušet jednoduchým pokusem. Z tuhého papíru vystříhnete lodičku s reaktivním motorem (viz kresba – délka asi 65–70 mm, šířka 40 mm). Položte ji na klidnou hladinu vody v nádobě a kápněte do spalovací komory kapku řídkého oleje (např. strojního). Lodička se brzy rozjede. Zkuste si vystříhnout více typů loděk i motorů. I typ spalovací komory a trysky ovlivňuje chod motoru a rychlost pohybu. Uspořádat můžete i závody tryskových loděk.

Pro zábavu jak v klubovně, tak na hřišti, si postavíte i rakety, které mají jiný zdroj pohonu. Známé jsou například rakety pneumatické, čili foukací, jaké si postavili pionýři u oddílu Orion (viz komiks na poslední straně Mozaiky). Můžete se pokusit přidělat i deltovitá křídla se směrovkou a kormidly a vytvoříte tak raketoplán!

Menší a výrobně trochu náročnější pneumatické rakety můžete odpalovat pomocí většího gumového balónku s dlouhou hadičkou (asi 1 m).

Základem rakety je trup z papírové trubičky o délce asi 130–140 mm s vnitřním průměrem 8 mm (vnější cca 10 mm).

Špička rakety je z gumy (stačí obyčejná školní), kterou opracujete a vlepíte do trupu. Na záď rakety opět přilepíte tři až čtyři kormidla.

Důležitou součástí je odpalovací trubička (delší než trup rakety!), kterou vlepíte na konec hadičky od balónku. Trubička se musí dát těsně, ale přesto lehce nasunout do trupu rakety. Při startu raketu palcem lehce přidržíte a pak balónek prudce sešlápnete! Přibrzděním rakety se naučíte regulovat tlak vzduchu, aby raketa nabrala například výšku nebo dolet.

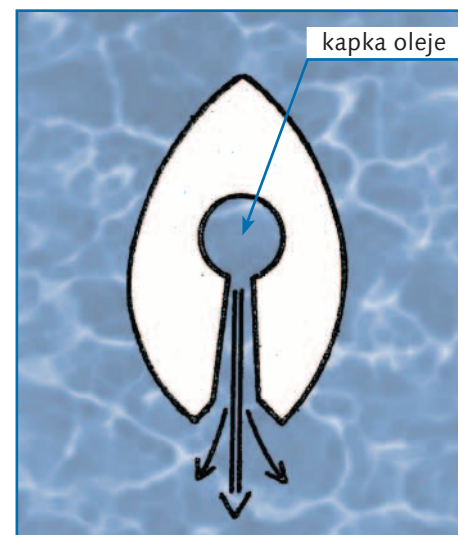
A pro ty, kteří ještě nemají tolik konstruktérských zkušeností je tu ještě raketa odpalovaná prakem. Potřebujete opět raketu (délka 280–300 mm) z papírové trubky o průměru 25–30 mm. Kormidla mají plošky na přilepení k trupu – délka asi 80–100 mm, výška 50–60 mm. Před přilepením je zevnitř vyztužíte vlepáním papírové vložky. Raketu teď ještě musíte vyvážit, aby nepadala při letu na záď, a to tak, že na špičku navinete papírovou pásku a přilepíte ji.

K odpalování rakety použijete katalpový prak. Na asi 1 metr dlouhou tyčku o průměru 10–15 mm upevníte

páskovou modelářskou gumu 1 x 4 mm (dva pásy, pro zvýšení doletu). Dolní konec přiděláte k napínáku (asi 100 mm) – příčně upevněné tyčce.

Při startu stáhnete napínák co nejníže a necháte k němu raketu sklouznout. Nyní namíříte na cíl nebo do výšky, podle toho, kam má raketa letět. Když napínák pustíte, guma raketu vymrští. Až se s raketami sami naučíte létat, připravte veřejné závody pro kamarády z okolí. Vždyť na podzim se nebe nemusí hemžit jen kupovanými draky!

Podle dědečkovy knihy připravil Robin

Je libo čaj? Nabízíme mátový.

Zdánlivě odtažitý titulek je reakcí na skutečnost, že „Klíčení“ některým poněkud leží v žaludku. O tom svědčí repliky pronášené „v kuloárech“ („Už se zase mluví o „Klíčení!“) či se o něm píše v elektronických médiích („...snad bude lépe, až doklíčíme...“). Co na to vedoucí projektu?

Není stálé povídání o „Klíčení“ zbytečným humbukem?

Nejsnazší odpovědí by bylo říci – pravidla a rozsah prezentace nám ukládají podmínky ‚Operačního programu EU‘ a bylo by vymalováno... Pravidla projektů jsou v tomto směru přísná a neumožňují konat žádné partyzánské. Platí: co nejvíce informací...

A tou méně snadnou odpovědí je?

Rozesmutnět všechny, kdo jsou v očekávání, že „Klíčení“ napřesrok skončí a vrátí se klid, konstatováním, že tak tomu nebude. Ostatně – opět podle pravidel operačního programu – jinak ani nemůže být: projekt „Klíčení“ má delší životnost než rok či dva. Od začátku byl koncipován jako dlouhodobý.

???

Nebo by snad mělo smysl vytvářet systém vzájemně provázaných nabídkových programů pro činnost oddílů (od nejmladších po 15+) bez zájmu či představy, že ten, kdo nyní vyzkouší Mláďátka/Zvířátka (programy pro nejmenší) naváže ve své činnosti s dětmi těmi dalšími?

Takže odpověď hlasům, jaký bude klid, až Klíčení skončí, vlastně je: To hned tak nebude.

Ano.

Přestal ses usmívat...

Jistě, protože je mi moc líto takových úvah a nadějí. Nerozumím tomu, proč je tolik lidí natěšeno na konec „fazole“ (vulgo přezdívka Klíčení, poz. red.) V „Klíčení“ jde o to, po čem se volalo, o čem byla řeč i na „Poselství 2006“ – řešit obsah činnosti a nabídku pro oddíly a prezentovat naši práci s dětmi. Proto mě trápí, že když „je to tu“, tak očekávání, které se nezřídka prezentuje, je: Kdy

to skončí?! A jedním dechem se pláče, jak nám výstupy z „Poselství“ nic nepřinesly a je nutné dělat další...

To je ovšem námět na jiné povídání. Co jinak, vyvíjí se v projektu všechno, jak má?

Život přináší v každé (plánované) činnosti nutné úpravy, a tak i zde některé věci ladíme podle aktuální situace. Občas jsou i velmi příjemné chvíle, když místo plánovaných 20 ověřovatelů jsme museli vybírat z daleko vyššího počtu zájemců a řadu oddílů pro plné zapojení odmítnout, protože i tento projekt má omezené zdroje...

To je další z výtek: že „Klíčení“ odčerpává finance, lidské zdroje a zaměstnává lidi z ústředí jinou práci, než by měli konat...

Hm, jak na tohle v krátkosti odpovědět? Snad, že jde o hodně omezená a pošetilá tvrzení, protože...

Ale koncem prázdnin bylo ústředí přece opravdu doslova zavaleno balíky a krabicemi...

Ano – šlo o nakupovaný materiál, jímž vybavujeme pionýrské skupiny, které se zavázaly, že budou významně přispívat k dopracování projektu – tento nákup byl plánovaný a PS ho získaly jako bonus za odváděnou práci, a tak na určitou dobu bylo v kancelářích ústředí opravdu těsněji. Jenže i zde jde o vzájemnou investici a spolupráci!

Takže?

„Klíčení“ nesporně přineslo aktivizaci. Podnítilo znovu chuť hledat a zkoušet i přímo v oddílech. Nepopíratelně také soustředilo zájemce o tvorbu do tvůrčích týmů, z nichž většina (jistě tři ze čtyř) má našlápnuto k další tvorbě. Jednoznačně se prokázalo, že máme k dispozici opravdu rodinné

stříbro v našich zkušených vedoucích a spolupracovnících.

Dobrá, to jsou opomíjené argumenty, ale nejsou to tak trochu fráze? A peníze jsi pominul...

Ne – rozhodně nejde o prázdné slovní obraty! A nevyhýbám se ani těm penězům – s klidem už nyní mohu říci, že „Klíčení“ významně přispělo k financování sdružení. Ale jak krátce vysvětlit, že projekt fakticky přinesl prostředky, ale že podstatnější je jeho obsah?! Ten, kdo vypouští do éteru zjednodušující plky a fakticky otravuje ovzduší, stejně na věcné důvody neslyší.

Z tvého výrazu je patrné, že jde o citlivé téma...

Nesporně jde o choulostivou věc, protože má návaznost na řadu dalších jevů. Proto bych chtěl škarohlídům doporučit, aby si sundali černé brýle – projasní se jim obzory. A není potřebné nahradit je růžovými (sám je také nenosím), jako spíše o to, aby se na věci dívali střízlivě.

Vrátím se k nejpodstatnějšímu – jak dlouho potrvá, než bude „Klíčení“ skutečně běžně sloužit oddílům při jejich činnosti?

Už slouží. Stačí vstoupit na stránky www.kliceni.cz a čerpat (živou) vodu z vyhloubené studny. Jistě nyní ještě nejde o dokonalý výsledek, proto máme před sebou rok ověřování a další práce, ale ohýnek je již zažehnutý. Jak o něj budeme společně pečovat, zda budeme přikládat svoje polínka, aby neuhasl, či na něj chlístat vědra pochybností – to už máme jen ve svých rukou.

ptal se Jakub

Obsah rozhovoru asi tedy někoho nemusí potěšit. Pak ovšem nezbývá než aplikovat doporučení z úvodu: leží-li Ti „Klíčení“ v žaludku, pij mátový čaj.

Nebo také můžeš zjistit, že jde o nabídku činností, kterou můžeš využít v oddíle.

Jde především o to, jestli vás zaujme některý z programů:

- pro „Nejmladší“ – **Mláďátka** (předškoláci); **Zvířátka** (1. a 2. třída);
- pro „Mladší“ – **Putování se psem** (3. – 5. třída);
- pro „Starší“ – **Příběhy ze staré půdy** (6. – 8. třída);
- nebo i pro „15+“ – **Osmá planeta** (9. třída + studenti SŠ).

Jejich tvůrci předpokládají, že nejsou dokonalé, a proto přivítají zpětnou vazbu – kladnou i zápornou, hlavně věcnou.

Pokud se rozhodnete zapojit ve větším rozsahu, můžete obdržet soubor podkladů obsahující „Metodické listy pro vedoucí“ a „Pracovní listy pro děti“. **Nabídkové programy mají sloužit k rozvoji činnosti a současně k odlehčení vedoucím, neboť připravené náměty jim uberou práci.**

Co je to E-moška?

Nápověda: je to něco jako sá-shop. To asi moc nepomohlo, co? Je to zkrátka internetová „sámoška“ – čili e-shop. E-moška je ale navíc pionýrský e-shop, zvaný také pionýrský jarmark.

Co v něm najdete? Pokud jste někdy viděli stánek Mozaika – například na republikovém setkání pionýrských oddílů, máte už představu. V E-mošce najdete propagační materiály, tiskoviny, trička, mikiny, hrníčky, publikace, můžete si tu také objednat výrobu předmětů, které

nejdou běžně skladem – jako např. vlajky s pionýrským logotypem, masku v podobě našeho psa maskota.

S nástupem e-mošky v podstatě skončil klasický stánek Mozaika, bude se vyskytovat jen výjimečně na některých akcích, jako jsou například Kamínka. Podle ohlasů i počtu balíčků, které jsou průběžně připraveny na ústředí k odeslání, se ale zdá, že zájemci o pionýrské předměty netrpí nedostatkem.

Kdo první pozná rozdíl mezi tímto obrázkem a podobnou ilustrací v minulém čísle Mozaiky, vyhrává exkluzivní pionýrský šanon! Odpovědi posílejte na mozaika@pionyr.cz.

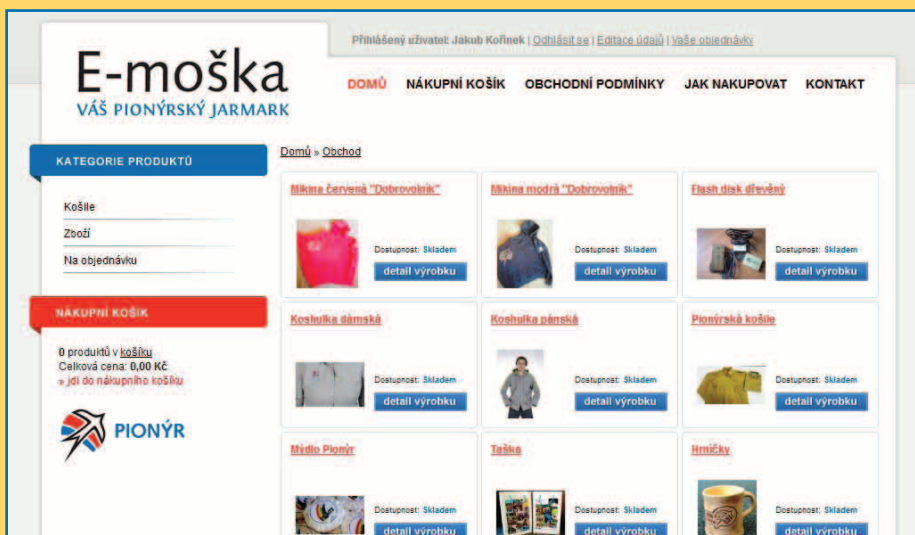
Ústřední zásilková služba

Až se rozhodnete využít e-mošku, vaši žádost bude vyřizovat jedna z nových posil na Ústředí Pionýra – i když za tři čtvrtě roku už se tu celkem zabydlela a není žádným nespělým nováčkem. Ostatně nespělá a zakříknutá nebyla ani na začátku...

Zuzana Hlávková přišla v lednu 2011 posílit ekonomický úsek poté, co se Iva Šafaříková, již jsme představovali v lednu tohoto roku jako novou účetní, zaměřila ještě více na pionýrské nemovitosti. Zuzka měla od té doby na starosti nejen faktury, doklady, tabulky a jiné radovánky, ale také sklady a objednávky – proto jí zcela přirozeně spadla do klína i e-moška.

Zuzka Hlávková před a po nástupu na ústředí.

Zkus e-mošku i ty – na adrese e-moska.pionyr.cz.

Přístupové údaje jsou shodné se Servisem Pionýra.

S nadhledem

Víte, kolik goril je třeba na výměnu žárovky? Stačí jedna, ale ta spotřeba žárovek!

Do kosmu vyrazí experimentální výprava, které se účastní speciálně vycvičená opice a zkušený astronaut. Krátce po startu opice otevře obálku s instrukcemi a začne podle nich sama pilotovat raketu. Astronaut na ni kouká a říká si, že pokud opice dělá tohle, on bude mít v obálce jistě nějaký speciální úkol. Rozlepi ji a čte: „Nezapomeň nakrmit opici!“

Teroristé unesou letadlo plné právníků a vyhlásí svůj požadavek: „Dokud nedostaneme 100 milionů dolarů, budeme každý den jednoho pouštět zpátky na svobodu!“

Pokojeva služba v hotelu volá hostovi, který si objednal buzení: „Dobré ráno, pane, přál jste si vzbudit v půl sedmé nebo v půl osmé?“ „Cože?! V půl šesté, kolik je teď?“ „Půl deváté, pane.“

K doktorovi přijde muž se ztrápeným výrazem ve tváři a povídá: „Pane

Krátce z ústředí

- Předsedou Pionýra nařízené mimořádné inventury pokladen vyšly naprosto přesně. (1. 9.)
- S koncem letních prázdnin si zaměstnanci opět rozdělili služby – od pondělí do čtvrtka se na ústředí dovoláte vždy minimálně do 18.00. (1. 9.)
- Na ústředí se postupně zabydluje nový grafik Matěj Feszancicz, který nastoupil v druhé polovině srpna.
- V návaznosti na debatu o budoucnosti mezinárodního zakotvení Pionýra, která proběhla na jednání ČRP v září, byla i následující porada ústředí rozšířena o mezinárodní prvky – španělské sušenky a maďarský (uherský) salám – s ohledem na indispozici z Bruselu se navrátilšího kolegy bohužel chyběly belgické pralinky. (12. 9.)
- Před jednáním VV ČRP a poradou předsedů si místopředsedkyně připravila svých 5 švestek, zatímco chudák předseda neměl ani těch 5 pohromadě.
- Líba Nejedlá konstatovala, že je lepší chodit na ústředí, než k zubaři...

doktore, potřebuju poradit, všichni mě pořád ignorují!“ Doktor ani nezvedne oči a zavolá: „Další!“

Princ předstoupí před krále s krvavým pytle v ruce: „Jak jsem slíbil, králi, zde jsou všechny tři dračí hlavy.“ Král mu na to odpoví: „I já držím své královské slovo, zde je ruka a srdce princezny!“

Nejlepší vedoucí podle dětí I.

Kromě spousty hlasů, ať už od dětí nebo dospělých, ohledně zodpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti atd., se v hlasování u příležitosti kampaně „Umačkání dětí“ objevilo i několik odpovědí, které nám vykouzlily úsměv na tváři. Nebyl to ale žádný zlomyslný úšklebek; všech hlasů, které přišly, si vážíme, ale některé nás svou nepřekonatelnou originalitou prostě zaujaly a rozesmály.

Přemýšleli jsme, jak by vypadal takový vedoucí, složený z posbíraných perliček, jakožto zástupce vedoucích jednotlivých krajů, ze kterých bylo nejvíce hlasů. Dnes si představíme první dva ze šesti kandidátů na nejlepšího takového vedoucího.

Perličkový vedoucí z Vysočiny je velmi „aktivní“ mladík. Pod něčím takovým si lze představit někoho odhodlaného, drsného, až nekompromisního. Ve volném čase se dost možná kromě dětí věnuje zvedání závaží na malíčku. Podle nepotvrzených informací má nervy ze železa. Asi to bude chlapík jako hora, ale moc hodný a zábavný. Jeho přílišná „aktivita“ by ale u něj mohla občas způsobovat poruchu soustředění.

To kandidát z Plzeňského kraje je jiný. Rozhodně je to „zodpovědný“ a milý člověk, ale především „autorytativní“. „Autorytu“ si zřejmě u mladých děvčat, která vede, vysloužil jakožto sexy blondák v dlouhé spací čepici. Není to ale žádný nepoužitelný model;

umí plavat, vařit, a jeho poznávacím znakem je kromě bezchybného vzhledu píšťalka, kterou svolává své svěřence. A když zrovna nesvolává, nebo neohromuje děti, naslouchá jim a získává si tak jejich „důvěru“. Je to zkrátka všestranný, vtipný, ambiciózní člověk, který dělá vše proto, „aby se líbil dětem“.

Veronika

www.umackanidetmi.cz

Evropský rok dobrovolnictví vrcholí

Že byl letošek vyhlášen jako Evropský rok dobrovolnictví, ví snad téměř každý. Proč ale? Kolik myslíte, že je v Evropské Unii dobrovolníků? Milion? Možná deset milionů? Je to mnohem více – v EU se totiž dobrovolné činnosti věnuje více než 100 000 000 lidí. To je přes 20 % unijního obyvatelstva a v některých zemích (nejvíce v tomto vyniká sever Evropy) i 45 %. Pokud tedy nejsme dobrovolníci již sami, jsou minimálně všude kolem nás. Dokonce podle studií vytvářejí dobrovolníci ekvivalent téměř 50 % pracovní síly v nevládních organizacích. Je tedy vidět, že dobrovolnictví hraje v naší společnosti důležitou roli. Ale zpátky k evropskému roku. „Cílem Evropského roku dobrovolnictví je vytvoření prostředí příznivého pro dobrovolníky, zlepšení kvality dobrovolných činností, uznání a ocenění dobrovolné činnosti a zlepšení povědomí o hodnotě a významu dobrovolnictví.“ říká Petra Vymětalíková, koordinátorka

Evropského roku dobrovolnictví za MŠMT.

Výsledky těchto snah na sebe nenechaly dlouho čekat. V průběhu celého roku se již uskutečnila řada tematických konferencí a akcí k dobrovolnictví, od přeshraničního dobrovolnictví až po dobrovolnictví v knihovnách. I květnový Evropský týden mládeže byl zaměřen na dobrovolnictví.

Týden dobrovolnictví

Stále se ale máte na co těšit: Na akce a semináře k různým formám dobrovolnictví – od firemního až po mezinárodní dobrovolnictví. Vyvrcholením celého roku bude Týden dobrovolnictví ve dnech 31. 10. – 7. 11. 2011. Během tohoto týdne se můžete něco dozvědět o různých neziskových organizacích, kde fungují dobrovolníci a dobrovolnice. Jejich spektrum je opravdu široké – od organizací zabývajících se životním prostředím, přes sport, kulturu, zdravotnictví a sociální služby až po organizace pracující s dětmi a mládeží. Týden dobrovolnictví nabídne program jednak v Praze v Českém muzeu hudby,

kde na programu najdete diskuse s odborníky a semináře, ale i zajímavé workshopy, filmy a kulturní program. Nicméně se zapojit můžete i v mnoha

dalších městech ČR, kde se budou konat pochody dobrovolníků nebo třeba seznámení s evropskou dobrovolnou službou a jinými možnostmi pro vás. Podrobnější informace o celém týdnu můžete průběžně sledovat na www.dobrovolnik.cz.

Anežka Novotná,

koordinátorka Eurodesku

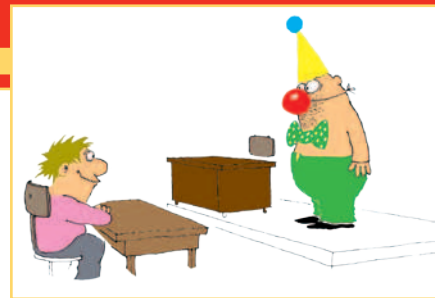
Ilustrační foto: konference Voluntarily accross the Border

Evropský rok dobrovolnictví 2011

Přestaň lítat, sedni si a čti!

V zářijovém čísle Mozaiky jste měli možnost se dočíst, že stránka věnovaná oblasti vzdělávání bude tradiční a bude se objevovat v každém čísle Mozaiky. Představili jsme vám několik témat, která dle našeho uvážení jsou aktuální a zajímavá. Jedním z nich, které vám, čtenářům Mozaiky, chceme přiblížit, je seznámení s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Jaké to jsou děti? Co potřebují? Jak s nimi pracovat? Na takové otázky snad najdete odpovědi v jednotlivých článcích, které budou vycházet. Nebudou to odborné texty, spíše konkrétní ukázky projevů jejich chování, rady a nasměrování instruktorů a oddílových vedoucích.

V našem sdružení v tomto roce ověřujeme činnosti a aktivity projektu Klíčení, který se dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami zabývá. I vy můžete využít nabídky zpracovaných činností, vyzkoušet je ve vašem oddíle, nabídnout je dětem, ověřit si, zda jsou přínosem pro vaši činnost. Problematika využití vzdělávacích programů Klíčení se časem objeví i ve vzdělávání vedoucích a instruktorů a s ní samozřejmě i otázky práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Některé problémy přístupu ale budeme řešit už na stránkách Mozaiky.

Jsou jiné, ale jsou přece naše!

Můžeme je vidět téměř ve všech pionýrských oddílech. Jsou malinko jiné, chovají se jinak a někdy jsou i „noční můrou“ oddílového vedoucího, jindy jejich projevy testují pevnost naší nervové soustavy. Dnes budeme mluvit o dětech, které jsou neklidné, zvýšeně aktivní, neschopné se dlouhodobě soustředit – tzv. hyperaktivní děti. Tyto děti mají často diagnózu ADHD, ADD nebo LDE. Jedná se o poruchy pozornosti, které jsou spojeny s hyperaktivitou. S věkem se chování zklidňuje, není tak nápadné, ale v projevech se objevuje stále.

V tomto článku nebudeme pátrat po tom, jak tato porucha vzniká. Zaměříme se především na rady oddílovému vedoucímu a instruktorům, jak s takovým dítětem pracovat, aby všichni v oddíle zažívali pozitivní prožitky. Všichni, to znamená i dítě hyperaktivní.

Typické projevy hyperaktivního dítěte

Projevy těchto dětí bývají především v samovolných projevech rukou a nohou – poskakování, máchání rukou, hraní si s něčím v ruce... Často tyto projevy bývají doprovázeny skákáním do řeči jiným lidem, netrpělivým, neklidným vyslechnutím pokynů oddíla. Je třeba rozlišovat, že ne každé neposedné dítě je skutečně hyperaktivní. Všichni čerti mohou šít i s tím, které dostalo do vínku přemíru temperamentu. O hyperaktivitě se dá mluvit pouze tehdy, pokud je dítě impulzivní, neklidné, má poruchy chování a zároveň se nedokáže dostatečně soustředit na slovní pokyn. Hyperaktivní dítě nedokáže korigovat své chování a neví, kdy své konání zastavit. Neuvažuje, co svým činem způsobí, chybí mu zpětná vazba. Často se o nich říká, že jsou střelci. Nejdřív vystřelí a pak až přemýšlí.

Klasická ukázka projevu hyperaktivního dítěte:

Oddílový vedoucí vysvětluje pravidla soutěže, hry, závodu. Všichni bedlivě poslouchají, jen Karlík po minutě soustředění začíná poskakovat a doptávat se „Kdy už budeme závodit?“ „Kdo poběží první?“ „Můžu běžet první já?“ V tom okamžiku někteří vedoucí zvednou důrazně hlas nebo Karlíkovi opětovně odpoví. Každopádně situace se znovu opakuje. Vedoucí často zareaguje tak, že Karlíka pustí na start jako prvního. Nu a stane se to, že Karlík sice vyběhne jako první, ale protože neposlouchal dobře vedoucího, neví, jaký úkol má splnit na trase. Tak se stane, že je v závodech neúspěšný. Opět outsider.

Jak hyperaktivnímu dítěti pomoci?

Především našemu „neposedovi“ projevovat přízeň a lásku. Jsme tu a jsme tu pro něho. Jakoukoliv činnost rozdělte do jednoduchých úkolů a při plnění těchto úkolů dítě pozorujte, poradte mu. Mají potíže s pamětí, hůř čtou, vztahy s kamarády netrvají dlouho, rychle ochladnou. Okamžitě

však navazují vztahy nové. Druhy činností častěji střídajte, abyste upoutali jeho pozornost. Využijte povzbuzování a nešetřete chválou za jeho dílčí úspěchy, nečekejte až na konec činnosti. Aktivity připravujte tak, aby se mu úkol podařilo splnit a mohl mít z něho radost. Vyhledávejte i takové aktivity, při nichž není poražených, ani vítězů. Zahřejte si s nimi jen tak, pro radost. Nedílnou součástí komunikace s takovýmto dítětem je navázání očního kontaktu.

Nezbytností pro úspěšnou činnost s hyperaktivním dítětem je dodržování důslednosti, je nutné stanovit pevné mantinely, jinak neukorigují své chování. Na jejich agresivní projevy nereagujte stejně. Snažte se předejít jejich afektivnímu chování, a pokud k němu dojde, pak ho nechte odeznít. V případě, že by ohrožovalo dítě své kamarády, pak samozřejmě v tomto okamžiku zasáhněte.

Hry, které rozvíjejí paměť, pozornost, slovní zásobu, jsou vhodně zvolené hry pro tyto děti. Při jakékoliv aktivitě s hyperaktivním dítětem posilujte jeho sebevědomí. Oceňujte nejen jeho úspěch, ale i projevenou snahu.

Nejsme spasitelé, nejsme všichni speciální pedagogové nebo psychologové, ale určitě se zamýšlíme nad otázkou, jak dítěti pomoci, jak ho posunout o krok dopředu, jak mu dopřát pocit úspěchu. Možná vás tyto řádky oslovily a budete o dětech s hyperaktivním chováním přemýšlet jinak, než dosud. A to bylo cílem mého snažení.

Ludmila Kočí, garant ÚPVC
Ilustrační foto: archiv Pionýra

Křemílek a Vochomůrka

Jak bylo naznačeno v minulém čísle Mozaiky, v tomto i dalších číslech se budete na stránkách „táborového koutku“ setkávat nejen s pouhým představením vydaných etapových her, ale především s vybranými náměty přímo z nich. Tentokrát pokračujeme druhou celotáborovou hrou, kterou Pionýr vydal – a jako poslední připomínáme, že všechny hry si můžete stáhnout v Servisu Pionýra (Ke stažení – publikace).

Jak název napovídá, hra byla inspirována pohádkovými postavkami Křemílkem a Vochomůrkou, autorkou hry je Věra Farská z PS Boskovice. Hra je určena dětem ve věku 8–15 let. Soutěží smíšené oddíly s počtem 12–14 dětí, jeden oddíl jsou Křemílci a druhý Vochomůrkové. Hlavním cílem hry je povzbudit soutěživého ducha a dobře se přitom pobavit. Umístění není důležité, čemuž odpovídá i netradiční způsob bodování.

Jak vařili šípkový čaj

Legenda: „Vochomůrka dostal třeskutou rýmu. A protože mu chtěl Křemílek pomoci, sháněl čerstvé šípky, aby mu mohli uvařit šípkový čaj na vyléčení jeho třeskuté rýmy.“

Úkol: Stejnou rýmu jako Vochomůrka má i náš hlavní vedoucí. Nos má od kýčání a smrkání celý červený. Potřebuje pomoc. Musíme mu uvařit čaj proti rýmě. Vaším úkolem tedy bude vzít si kotlík a uvařit pro hlavního vedoucího čaj z lesních bylinek a plovu. Pozor! Musíte napsat suroviny, které jste do čaje dali. Vyhraje oddíl, jehož čaj vyléčí rýmu našeho hlavního vedoucího.

Realizace: Každý oddíl dostane kotlík, zápalky, vodu, papír a tužku. U svých ohničků uvaří čaj a napíše seznam použitých surovin. Hlavní vedoucí má samozřejmě červený nos a chodí po táboře a kýchá.

Hodnocení: Čaje hodnotí porota. Každý z porotců má možnost ohodnotit čaje body v rozmezí 5–1. Vyhrává čaj, který dostal nejvíce bodů.

Hodiny se zlou kukačkou

Legenda: „Vochomůrka vyráběl hodiny. A protože u toho říkal neustále „kruciš“, tak kukačka místo kukání byla samé „kruciš“, „kruciš“. Křemílek s Vochomůrkou chtěli kukačku zavřít

na petlici, jenomže než to stihli, byla po celé pařezové chaloupce samá kukačka a samé „kruciš“. Chtěli tedy na kukačky poslat kočku Týnu, ale ta na dřevěné kukačky neplatí. A tak Křemílek nakreslil uhlíkem na zeď kocoura. Sotva ho kukačky zahlédly, lekly se a uletěly. Zůstala jen jedna v hodinách. A ta od té doby místo „kruciš“ krásně kuká: „Kuku, kuku.“

Úkol: Chcete si zazlobit? Tak dnes si zazlobíte. Stanou se z vás zlé kukačky. Budete chodit ve dvojicích a schovávat se před vedoucími z jiného oddílu. Úkolem vedoucích bude vás najít a dovést do pařezové chaloupky.

Realizace: Vymezíme prostor kolem tábora, kde se mohou děti schovávat. Každé dvojici svážeme ruce, aby se nemohla rozpojit a vyšleme je do terénu, aby se schovala. Asi 10 minut poté se vydají do terénu hledat kukačky vedoucí. Kukačky z 1. oddílu hledá vedoucí z pátého oddílu, kukačky z 2.

oddílu hledá vedoucí z 1. oddílu atd. Každý vedoucí si zvolí jeden stan jako pařezovou chaloupku a v ní bude shromažďovat své nalezené kukačky. **Hodnocení:** Při této hře získávají body pro oddíl vedoucí. Nalezené kukačky jsou hodnoceny dvěma body. Vedoucí získá pro oddíl tolik bodů, kolik nalezne kukaček.

Jak hledali pět peněz

Legenda: „Křepelka Julča ztratila pět peněz. Vochomůrka pět peněz našel u kovářika Lukáše, ten si pět peněz střádal na bříško. Kovářik Lukáš měl pět peněz jako závaží. Když mu je Vochomůrka vzal z bříška, zakřičel: „Huperdum!“ a přeskočil Vochomůrku. V chaloupce to chtěl Vochomůrka předvést Křemílkovi. Zakřičel „huperdum“, ale nějak se mu při tom zamotaly palce pod peřinu. Ta se roztrhla a udělala na pasece zimu. Křepelka Julča se přišla zeptat, jestli Křemílek a Vochomůrka našli její peníze. Jak se křepelka Julča hnala k pěti penězům, co se kutálely pod postelí, zvedl se takový vítr, že to odfoukalo všechno peří až někam přes třetí les.“

Úkol: Křepelka Julča měla pět peněz, co Vochomůrka našel. Našemu hospodáři se postrácela čísla z pokladní knihy. Vaším úkolem bude donést všechna čísla a znaménka, která se ztratila. Jenom hospodář tábora ví, že sčítáním a odečítáním vyšlo to nejvyšší číslo.

Realizace: Po lese jsou rozmístěny kartičky s čísly 0, 1, 2 – 9 v tolika barvách, kolik je oddílů (5 oddílů – 5 barev čísel). Oddíly mohou sčítat a odečítat pouze dvoumístná čísla. Znamének musíme tedy udělat tolik, kolik máme dvojic čísel. Jedním znaménkem musí být „rovná se.“

Příklad $2\ 2 + 3\ 3 - 1\ 1 = 4\ 4$. Je třeba připravit dostatečné množství čísel.

Hodnocení: U této hry nehodnotíme čas. Hodnotíme pouze výsledek. Vyhrává oddíl s nejvyšším výsledkem.

Přihlaste se také do soutěže etapových her!

Prázdniny a s nimi i spousta táborů a her jsou za námi. Připomínáme proto, že své zpracované celotáborové, ale i celoroční či jiné etapové hry můžete přihlásit do tradiční soutěže, kterou pořádá Pionýr od roku 2003 a vítězům nabízí příspěvky na činnost.

Více informací na cetek.pionyr.cz.

Kraken M, lakros, interkros a Bobřící

Pionýrské rodinné stříbro: „Nesmrtelné“ oddíly a skupiny III/2

Pražská 38. pionýrská skupina Kraken M nepatří k těm velkým a známým z Mozaiky a z pionýrských webů, podílejícím se na celorepublikových akcích a dodávajícím své zkušené kádry do nejrůznějších pionýrských volených orgánů. Její osudy, historie i současnost však vypovídá mnohé o těch PS, bez nichž by Pionýr po roce 1990 zůstal jen jedním z nepočetných spolků dětí, mládeže a dospělých.

Byli i nebyli

38. PS existovala původně v Praze 6 na Petřinách, ale pod tímto číslem se objevila ve školním roce 1979–80 znovu v Praze 4 na Jižním Městě (dnes Praha 11) při právě dostavené ZŠ Květnového vítězství. Ve školním roce 1993–4 PS zanikla a na jejích troskách pak obnovilo činnost několik oddílů, které fungovaly pár let částečně „neorganizovaně“. Od roku 1997 pak tyto oddíly obnovily činnost PS, která má nyní okolo 50 členů ve čtyřech oddílech. Jeden turistický a tři sportovní, které se věnují hlavně halové verzi lakrosu – interkrosu a florbalu, vedoucími jsou studenti i učitelé.

„Název bájně příšery Krakena vychází dílem z někdejší úspěšné celotábrové hry s tematikou řecké mytologie, dílem z toho, že jsme do oblasti, kde tehdy pro volný čas dětí nikdo moc nedělal, ‘vypustili Krakena’,“ vysvětluje osmačtyřicetiletý vedoucí PS Martin Nešpor, provozní technik u VLS ČR, s.p. „Preferujeme práci oddílů s celoroční pravidelnou činností a oddílovými menšími tábory na naší základně v Chanovicích,“ dodal.

Lakrosová historie

„Lakros má více variant a v Čechách je asi nejrozšířenější ta, které se říká český lakros, protože se v jiných zemích nehraje a její pravidla vymyslel jeden dávný skautský vůdce Ivan Makásek v dobách temna na základě několika obrázků indiánů s „plácačkami“

v ruce. Verze, kdy kluci a holky zastrčí do batohu malou lakrosku z hliníkové trubky, vypletenou tenkým provázekem se spoustou škotových uzlíků a vyrazí na výpravu, si svého času získala mnoho dětí i vedoucích. I mne.

Na jakémkoliv plácku či palouku si s tenisákem skoro kdykoliv mohou zahrát dva týmy proti sobě, branky nahradí třeba stromy, batohy apod. Této verzi lakrosu jsme se věnovali už před 20 lety a pro oddíl jsem tehdy naohýbal a vypletl několik tisíc lakrosek a tím si zkalil záda a oči.

Na táborech si na starou dobu už jen rádi zavzpomínáme, ale přes rok se účastníme hlavně turnajů a zápasů v mezinárodním lakrosu a interkrosu. V rámci zvyšování činnosti pak lakrosky na českou verzi děláme z ohnutých klacků. Spotřeba takových lakrosek je 2–3 na zápas a to se víckrát jak jednou za tábor nedá dělat,“ vzpomíná Martin.

Od Orlíků k Bobříkům

„V letech 1975–1995 zde úspěšně fungoval oddíl Orlíci. Jeho řadami prošly stovky členů. Orlíci pořádali i turistické srazy oddílů z celé ČR v Bohdanči u Kutné Hory. Nejslavnější bývalý člen oddílu hraje ve skupině Olympic na klávesy. Chudák, musel nechat lakrosu, protože když dostal přes prsty, nemohl pinkat klávesy,“ vzpomínáme, protože Orlíky znal i autor těchto řádek. Oddíl však nakonec s odchodem stárnoucích členů zanikl. Vztah k dávnému oddílu však nezmizel. Bývalí členové se v posledních letech vracejí už jako rodiče

i se svými dětmi do oddílu Bobřící. „Bobříky jsem jako čerstvý otec založil před devíti lety,“ vysvětluje Martin a dodává: „Nyní má skoro 30 dětí ve věku od jednoho do 15 let a ještě víc rodičů. Pořádáme letní tábory a mnoho společných akcí přes rok. Některé větší děti se pak zapojují i do sportovních oddílů... Zájmy dětí se změnily a dostat je od počítačů a televize není snadné, a tak jsme se zaměřili na získávání bývalých členů a jejich potomků zpět do oddílů,“ konstatuje Martin a uvažuje dál:

„Nedaří se nám odchovat dlouhodoběji zapálené vedoucí pro oddíly, kteří by umožnili mastodontům mého ražení odejít do zaslouženého důchodu. Nedaří se také získávat více nových členů. V našem regionu některé sporty (fotbal, tenis) už lanaří v mateřských školkách, řada dětí zase raději civí na „bednu“ a tábory bez mobilu, počítače, elektriky a teplé vody jsou pro ně i mnohé rodiče hrůza...“

Karel Krτίčka – Krtek

Foto z lakrosových aktivit a z letošního tábora Bobříků o Asterixovi, Obelixovi a kouzelném nápoji: Martin Nešpor

Tykáte si s obludami?

Tak tentokrát jsme si pro vás připravili něco opravdu podivného – testík z kryptozoologie. Na celém světě totiž existují legendy o velmi záhadných tvorech, mnozí domorodci i dnes přísahají na jejich existenci. Expedice se vydávají je hledat. Většinou marně. Existence některých se nicméně již prokázala, např. latimerie podivné, varana komodského, gorily, okapi atd. Jiná jsou dosud záhadou. Víte, jak se jmenují?

1. V bažinatých pralesích na dolním toku řeky Kongo prý žije tvor větší než slon podobající se brontosauromi. Pygmejové dokonce jednoho ulovili, ale snědli ho dřív, než tam dorazili vědci, takže důkaz o jeho existenci zatím chybí. Tamní černoši ho nazvali:

- a) lokalí lualaba
- b) mokele mbembe
- c) bumbo lumumba

2. Tam, kde se stýkají hranice států Zairu, Angoly a Zambie, se rozkládá obrovský močál Džiundu, v němž žije rudě zbarvený tvor velikosti orla, ale podobný zubatému ptakoještěři, z jehož agresivity mají domorodci panickou hrůzu a říkají mu Létající Smrt, neboli:

- a) bango hue
- b) matabele
- c) kongamato

3. V hornatém buši jihovýchodní Angoly žije prý na březích jezer příšerný desetimetrový ještěr běžící po zadních a požírající hrochy, slony a nosorožce. Podle popisu domorodců i několika bělochů se jako vejce vejci podobá dravému dinosauru baryonyxovi, který žil před 100 miliony let. Říkají mu Vodní lev čili:

- a) čubumba
- b) čipekve
- c) čivava

4. V africké Tanzanii údajně žije kočkovitá šelma šedé barvy mohutnější než lev. Lidé jsou její oblíbená strava. Domorodci jí říkají:

- a) mngwa
- b) bwana kubwa
- c) bubu simba

5. Indiáni žijící na horních tocích Amazonky, Ria Negra a Orinoka mají strach z dravého tvora dvakrát vyššího než člověk, který běhá po zadních. Na předložených obrázcích dinosaurů všichni shodně vybrali zobrazení carnotaura, který tam skutečně kdysi žil a řekli: Ano, to je:

- a) arakaima
- b) stoá
- c) žararaka

6. Vesničané od Panamy po Texas už několik desítek let hovoří o objevu podivné lysé šelmy s obrovskými zuby a drápy poněkud připomínající vlka. Nazvali ji Zabíječ koz neboli:

- a) multikiller
- b) muertocabri (muertokabri)
- c) chupacabra (čupakabra)

7. Varan větší než komodský drak, desítmetrová vyhynulá Megalania mohutná jako Tyranosaurus rex, podle Aboriginů dosud žije v Austrálii – příšeru nazývají:

- a) mungún-galli
- b) megagali
- c) mungo jerry

8. Evropa má také své tajemné zvíře. Je to agresivní ještěr asi 1 m dlouhý, podobný obřímu mloku. Vyskytuje se údajně ve švýcarských Alpách a místní lidé ho nazvali:

- a) scheisensturm
- b) tatzelwurm
- c) schwanzenwurst

9. V mongolské poušti Gobi děsí pasteve jakýsi tvor podobný asi metr dlouhému tlustému červu plavajícím jed na několik metrů daleko. Říkají mu:

- a) kučum nebo džamucha
- b) olgoj chorchoj
- c) burkal-tengri

10. V knize Jaroslava Mareše „Po záhadných stopách“ se můžete dočíst, že podle Kanaků, původních obyvatel Polynésie, v Pacifiku dosud přežívá obrovský žralok, jehož popis sedí jako ušitý na údajně vyhynulého Megalodona. Domorodci mu ve svém jazyce říkají:

- a) niuhi
- b) ňamňam
- c) ňamanohy

18, 2C, 3B, 4A, 5B, 6C, 7A, 8B, 9B, 10A
Správné odpovědi:

Kolik ~~stejní~~ bolí naše džíny?

Mávnutí motýlích křídel může vyvolat hurikán na druhé polokouli, zájem a všímavost jednotlivců dokáže pomoci lidem na opačném konci světa a cosi změnit i v nás.

Bangladéš, továrna na džíny R. L. Denim, 7. prosince 2008, 10.00: Osmnáctiletá Fatema leží na kusu lepenky na podlaze. V dílně je 40 °C, vlhkost vzduchu 75 %. Okna se nedají otvírat, dveře jsou zamčené, klíč má jenom dozorce. Ven nikoho nepouští, protože co kdyby se už nevrátil nebo vynesl zboží? Fatema leží bez pohnutí asi hodinu, než si její šestnáctiletá kolegyně všimne, že asi nedýchá. Zavolá dozorce, ten se mračí a pověřuje svého pomocníka odvozem do nemocnice. Tam Fatema za hodinu zemře na celkové vyčerpání organismu.

Fatema v továrně pracovala od jedenácti let. Jejím úkolem bylo odstříhávat zbytky nití z džínů. Na jeden pár měla zhruba 38 vteřin, za běžnou třináctihodinovou směnu jich očistila asi 1235. Takhle pracovala nepřetržitě sedm let, za sedmidenní pracovní týden si vydělala v přepočtu asi sto korun. Na začátku prosince požádala dozorce o den volna, protože trpěla úplavicí a vysokými horečkami. Pravděpodobně se nakazila pitím špinavé vody v továrně. Pociťovala bolesti na prsou a křeče v rukou. Svědci později vypověděli, že dozorce odmítl její žádost fackou a výhrůžkou, ať už ho neobtěžuje. 7. prosince dopoledne se Fatema u pracovního stolu začala třást, pak se zhroutil na zem a zůstala ležet. Po její smrti management přislíbil rodině (též zaměstnané v továrně) finanční odškodnění, ale svůj slib nikdy nesplnil. Jediný krok, který následoval, bylo propuštění dvanácti dětí ve věku 12 až 15 let. S nimi dostala vyhazov i dívka, která upozornila na Fatemino bezvědomí. Podobné příběhy by se daly psát přes kopírák. Stejně továrny, takzvané sweatshopy (sweat = pot, shop = obchod) na výrobu oblečení, bot nebo mobilů totiž najdeme v Číně, Vietnamu, Koreji, Indonésii, Hondurasu... A ve všech stejné podmínky – práce s toxickými lepidly a ředidly bez odvětrávání, stroje, které dělníka bez ochranných pomůcek snadno zmrzačí, žádné pojištění, žádná práva a žádná budoucnost. Když v šesti letech začnete místo do školy chodit do továrny, je váš osud předvídatelný: Ve třinácti budete negramotní a tak opotřebovaní, že vás z továrny vyhodí. Čeká vás život na ulici; žebrání, prostituce, dealování a užívání drog. A až se vám narodí děti, kam je v šesti letech pošlete? Do školy, kde jste sami nikdy nebyli, nebo do továrny, odkud přinesou aspoň tolik, abyste neumřeli hladu? Asi nebudete mít moc na výběr.

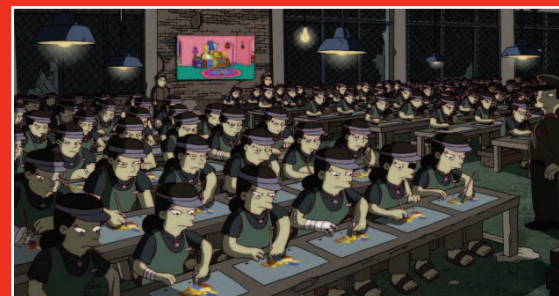
Jedeme v tom všichni

Jedna citrónová limonáda nám už několik let radí, abychom následovali instinkt, protože image je prý na nic. Je jasné, že většina z nás na takovou výzvu kašle. A není potřeba se za to stydět, člověk si zkrátka potřebuje před

ostatními vybudovat nějakou „tvář“, oblečení je komunikace s okolím a ruku na srdce – všichni máme v šatníku pár kousků, na které jsme opravdu pyšní. Pravda je, že pokud nám je neušila maminka nebo módní návrhářka, pocházejí na 90 % ze sweatshopu, a to včetně triček/mikin/čepic s nezávislými kapelami a všelijakým antiglobalistickým potiskem. Tomu se říká paradox, pravda postavená na hlavu. Nemá smysl se za to, že jsme se narodili v bohatší části světa, nenávidět. Nemá smysl se za osud Fatemy a ostatních dětí ze sweatshopů obviňovat už proto, že sehnat v Česku na sebe cokoli, co není Made in China, je skoro nemožné. Ale je dobré vědět, jak svět funguje, odkud se všechno ty věci, které jíme, nosíme a používáme, berou. A chápat souvislosti – například, že povinná školní docházka je vůbec to nejlepší, co nás mohlo potkat.

No logo

V lednu roku 2000 se na pultech knižkupectví objevilo první vydání knihy No logo (česky Bez loga, 2005), v níž autorka Naomi Klein detailně popsala nejen otročinu ve sweatshopech, ale i to, jak my spotřebitelé rádi věříme, že nošením těch bezva správných značek se sami stáváme bezva správnými lidmi. Kniha, které se prodalo přes milion výtisků, čtenáři otřásla. Jejich důvěra v oblíbené značky, které svou image sice okatě spojují s hodnotami jako svoboda, odvaha nebo fair play, ale přitom kvůli zisku porušují všechna myslitelná lidská práva, klesla na nulu. Tržná rána na pověsti se projevila i na prodejích, které klesly, což kapitány oděvního průmyslu donutilo k veřejným vystoupením a prohlášením o nápravě. Podmínky v továrnách se začaly obecně zlepšovat, na což po celém světě dohlížejí bdělá sdružení jako například Clean Clothes Campaign (CCC). Že ale ještě není vyhráno, ukazuje poslední aktivita, která se snaží přimět firmy

jako Dolce & Gabbana, Replay, Diesel nebo New Yorker k tomu, aby u svých dodavatelských továren upustily od tzv. sandblastingu. Sandblasting je technika, kterou se na nových džínách dělají ošoupaná místa a díry, aby vypadaly jako nošené. Se stroji, které se na sandblasting používají, pracují dělníci mnohdy bez základní bezpečnostní výbavy, jako jsou ochranné brýle nebo pevné boty. Nebo jakékoli boty. Bosá a často nedůkladně proškolená pracovní síla je snadnou obětí úrazů a výjimkou nejsou ani smrtelná zranění. Některé oděvní koncerny jako H&M a Levi-Strauss & Co. po výzvě CCC vyřadily „ošoupané džíny“ z nabídky.

The Simpsons

Od vydání knihy Bez loga se situace kolem výroby oblečení určitě posunula směrem k lepšímu, rozhodně ale není na místě usínat na vavřínech. V pozoru nás může držet jak CCC, tak každoročně vydávaná zpráva Sweatshop Hall of Shame (Sweatshopová síň hanby). Nebo provokatér bez tváře Banksy. Jeho úvodní znělka pro světoznámý seriál Simpsonovi bodala do spousty bolavých míst našeho světa a ve finále si zaryla i do sweatshopů. Nebo jste si mysleli, že ty plyšové figurky Barta Simpsona vyrábějí snad elfové na Severním pólu?

Lukáš Franz

Převzato včetně ilustrací z časopisu
REDWAY
www.redwaymag.cz

Jak z toho ven?

Pokud nechcete podporovat novodobé otroctví, hledejte na internetu informace o sweatshop free nebo fair trade oblečení. Značky Nike, Adidas, H&M, C&A, Zara a další už dnes běžně uvádějí na trh tzv. eko nebo bio kolekce. Trička, mikiny a boty s tímto označením jsou sice třeba o dvě stovky dražší, ale zas máte jistotu, že tentokrát za vaši parádu nikdo netrpěl. A nakonec je tady American Apparel, kde si člověk může koupit cokoli a vždycky je to „100% čisté“.

1. 10. 1881 operou Hubička za účasti Bedřicha Smetany Pavel Švanda ze Semčic otevřel na Smíchovské Divadlo u Libuše (pozdější Švandovo).

1. 10. 1886 se narodil herec František Kovářík (zemřel 1. 10. 1984).

1. 10. 1931 se narodil Jiří Suchý, herec, spisovatel, básník, zpěvák a kabaretiér (Semafor).

2. 10. 1861 v Praze zahájil činnost pěvecký spolek Hlahol.

3. 10. 1901 se narodil básník František Halas (zemřel 27. 10. 1949).

4. 10. 1701 v ulici Na Poříčí zahájilo činnost šlechtické Šporkovo divadlo.

5. 10. 1936 se narodil Václav Havel, prezident ČR, spisovatel, dramatik.

8. 10. 1911 se narodil dirigent Karel Vlach (zemřel 26. 2. 1986).

10. 10. 1631 prošla Saská armáda Prahou.

12. 10. 1921 se narodil Jaroslav Drobný, úspěšný český tenista a hokejista (zemřel 13. 9. 2001).

12. 10. 1931 byla v Riu de Janeiro slavnostně odhalena socha Krista Spasitele.

12. 10. 1971 měl na Broadwayi v New Yorku premiéru muzikál Jesus Christ Superstar.

13. 10. 1781 císař Josef II. vydal tzv. toleranční patent - vyhlášoval neomezenou náboženskou svobodu.

14. 10. 1861 byl zahájen provoz na západní dráze mezi Prahou a Plzní.

14. 10. 1861 se narodil spisovatel Alois Mrštík (zemřel 24. 2. 1925).

15. 10. 1981 byla založena skupina Metallica.

16. 10. 1306 byl Rudolf Habsburský korunován českým králem.

18. 10. 1896 se konalo první filmové představení v Praze v hotelu U Černého koně Na Příkopě.

19. 10. 1901 byl v Praze ustaven Český svaz fotbalový.

19. 10. 1781 se britské vojsko v čele s generálem Cornwallisem vzdalo Američanům a Francouzům, což znamenalo faktický konec americké války za nezávislost.

20. 10. 1931 se narodila Hana Hegerová, zpěvačka, šansoniérka.

22. 10. 1811 se narodil Ferenc Liszt, maďarský skladatel, klavírista, dirigent, pedagog, hudební spisovatel a kritik (zemřel 31. 7. 1886).

24. 10. 1601 zemřel Tycho Brahe, dánský astronom, pracující v Praze ve službách císaře Rudolfa II. (narozen 14. 12. 1546).

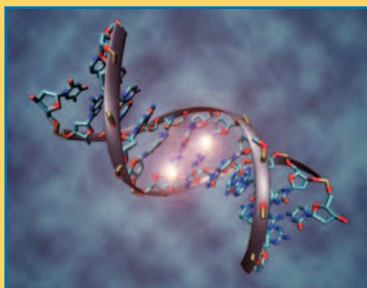
25. 10. 1526 byla otevřena první poštovní trať v Čechách, spojovala Prahu s Vídní přes Benešov a Tábor, sloužila výhradně panovníkovi.

28. 10. 1861 se narodil architekt Rudolf Kříženecký (zemřel 12. 3. 1939).

30. 10. 1961 nastala po odpálení Car-bomby nad sovětskou jadernou střelnicí na ostrově Nová země největší jaderná exploze v dějinách lidstva.

31. 10. 1821 se narodil spisovatel Karel Havlíček Borovský (zemřel 29. 7. 1856).

Říjen 1781 byla v domě U Bílého jednorožce na Staroměstském náměstí otevřena první veřejná čítárna časopisů a půjčovna knih v Praze.

Palivo budoucnosti

Vědcům se podařilo vytvořit materiál schopný rychle a levně produkovat plyný vodík, „palivo budoucnosti“. Inspirovali se v přírodě. Nová metoda ale svoji předlohu – bílkovinu – v rychlosti dokonce desetkrát předstihuje. Výsledky práce týmu z Centra pro molekulární elektrokatalýzu na Pacific Northwest National Laboratory představil prestižní časopis Science. A proč je tento objev tak důležitý? **Nová metoda otevírá cestu k levnému a účinnému skladování elektrické energie ve formě vodíkových palivových článků.** Využít se dá zejména v případě nestálých zdrojů energie. Elektrickou energii, získanou třeba ze sluneční elektrárny nebo jiného alternativního zdroje energie, je potřeba uskladnit pro případ, kdy není daný zdroj – tedy sluneční paprsky či například vítr – k dispozici. Obvykle se uskládňuje v bateriích, nabízí se ale účinnější uložení ve formě chemické vazby, např. mezi atomy vodíku.

Podpis rakoviny

U rakoviny zpravidla platí, že čím dříve je diagnostikována, tím větší šanci na přežití pacient má. Vědci z uznávaného bostonského Massachusetts Institute of Technology (MIT) vyvinuli systém, **který ze vzorku krve umožní už během tří hodin diagnostikovat různé typy rakovin.** Metoda využívá specifického „podpisu“ každé rakoviny, tvořeného takzvanými „miRNA“. Jedná se o krátké úseky ribonukleové kyseliny, dlouhé asi dvacet nukleotidů („písmen kódu“). V buňce mohou hrát mnoho různých rolí, především jsou ale součástí mechanismů určujících do jaké míry – a zda vůbec – se ten či onen gen projeví. Při přeměně normální buňky v rakovinnou dochází, mimo jiné, právě ke změnám výskytu a četnosti těchto krátkých molekul RNA. U každého typu rakoviny pak dochází ke specifickým změnám, které je umožní odlišit od zdravých buněk. Tento typ krátkých RNA hraje úlohu i v dalších onemocněních, včetně HIV, Alzheimerovy nemoci či diabetu. V lidském genomu bylo doposud identifikováno kolem tisíce podobných molekul, jejichž úlohou je správně „vyladit“ to, jak se určité geny projeví.

Vědci odhadují

Na Zemi je více než 8,7 milionu živočišných a rostlinných druhů, přičemž 6,5 milionu se vyvinulo na souši a 2,2 milionu ve vodě. Vyplývá to z dosud nejpřesněji provedených vědeckých odhadů, které v úterý zveřejnil americký časopis PLoS Biology. **Podle nové studie vědci z existujících druhů zatím objevili jen zhruba čtvrtinu;** k posledním objevům patřila například psýchedelicky zbarvená rybka, miniaturní ještěrka nebo slepý humřík žijící na dně oceánu. Ale mnoho objevů na nás čeká na vlastních zahrádkách, tvrdí vědci, které ve středu citovala agentura AP. „Jsme opravdu dost nevěšmaví k rozmanitosti a barvitosti téhle úžasné planety,“ řekl spoluautor studie, kanadský profesor biologie Boris Worm. Živočišné druhy podle odhadu vědců představují 7,8 milionu, hub je 611 tisíc druhů a rostlin jen 300 tisíc druhů.

Sušenky s barevným „sklem“ uvnitř

rukodělky

Přísady:

- 1 hrnek mletého cukru
- 4 lžíce másla
- 1 vejce
- 3 lžíce mléka
- 1 lžička vanilkového cukru
- 2 a 1/4 hrnku hladké mouky
- 1 lžička prášku do pečiva
- drcené tvrdé bonbóny (cucavé) – rozdrtíme v hmoždíři

Postup:

- Máslo a cukr utřeme do pěny.
- V jiné míse smícháme mouku s práškem do pečiva.
- V další míse ušleháme mléko, vejce a vanilkový cukr.
- K utřenému máslu přidáváme mouku a mléčnou směs a pokaždé hmotu důkladně promícháme. Těsto necháme chvíli odpočinout na chladném místě.
- Poté z těsta tvoříme tenké hady, které pokládáme na plechy vyložené pečicím papírem. Z hadů tvoříme různé tvary, konce vždy spojíme.
- Do prostoru vzniklého uvnitř tvaru nasypeme tenkou vrstvu drcených bonbónů. Můžeme vytvářet podle naší fantazie kolečka, sněhuláky, motýly, srdíčka, kytičky... Důležité je hlavně spojit oba konce válečku, aby rozpuštěné bonbóny nevytekly.
- Pečeme asi 9 minut při teplotě 220 stupňů, v předem vyhřáté troubě.
- Necháme vychladnout a poté sloupneme z papíru.

*Klub výtvarných činohrátek
PS Kopřivnice*

A MY ZKUSÍME UDĚLAT NĚJAKOU TU
PNEURAKETKU!

